

นโยบายของรัฐบาลในการคุ้มครองอุตสาหกรรม

ในบทนี้จะกล่าวถึงนโยบายของรัฐบาลในการคุ้มครองอุตสาหกรรม โดยใช้มาตรการทางด้านภาษี และมาตรการอื่น ๆ ที่มีภาษี ซึ่งมีผลต่อโครงสร้างการคุ้มครองอุตสาหกรรมในปี 2518 มาตรการเหล่านี้ได้แก่

- 2.1 ระบบภาษีอากร
- 2.2 การควบคุมสินค้าเข้าและสินค้าออก
- 2.3 การควบคุมราคาสินค้าและการจัดตั้งอุตสาหกรรมภายในประเทศ
- 2.4 การส่งเสริมอุตสาหกรรม
- 2.5 นโยบายทางด้านสินเชื่อ
- 2.6 การส่งเสริมการส่งออก

นอกจากนี้ยังมีการควบคุมอัตราแลกเปลี่ยน (exchange control) และระบบอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา (multiple exchange rate system) ซึ่งยกเลิกในปี 2498 จึงไม่น่ามากล่าวในบทนี้

2.1 ระบบภาษีอากร

หลังจากที่สนธิสัญญาเบาว์ริง (The Bowring Treaty) ซึ่งทำขึ้นในปี 2398 กำหนดอัตราภาษีขาเข้าของสินค้าทุกชนิด 3 % ได้ถูกยกเลิกในปี 2469 ระบบภาษีอากรก็กลายเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของรัฐบาล ประมาณ 25 % ของรายได้ทั้งหมด¹

---

¹J.C. Ingram, Economic Change in Thailand, 1850-1970, Oxford University Press, London, 1971, P. 300.

อัตราภาษีที่ปรับปรุงใหม่นั้น อัตราภาษีศุลกากรเพิ่มเป็น 5 % ยกเว้นสินค้าบางชนิดที่มีอัตราภาษีสูงมาก ไคแก่ เบียร์ และไวน์ (120 %) ผลิตภัณฑ์ยาสูบ (25 %) รถยนต์และอุปกรณ์ (10 %) อัตราภาษีปากทาง (inland transit duty) และอัตราภาษีขาออกถูกยกเลิก ถึงแม้ว่าวัตถุประสงค์ของการปรับปรุงอัตราภาษีเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐบาลมากกว่าการคุ้มครองก็ตาม แต่ก็มีผลช่วยกระตุ้นอุตสาหกรรมภายในประเทศให้เจริญเติบโต เช่น นำตาล สบู่ ยาสูบ ไม้ซีกไฟ และสุรา¹ ต่อมาก็มีการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีอีกหลายครั้ง ไคแก่ ปี 2503 จัดระบบภาษีอากรเป็น BTN (Brussels Tariff Nomenclature) ปี 2507 มีการปรับปรุงอัตราภาษีส่วนใหญ่ให้สูงขึ้น และมีการปรับปรุงอัตราภาษีอีก 2 ครั้งในปี 2513 และ 2517

พิกัดอัตราศุลกากรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน กำหนดอัตราอากรไว้ 2 ชนิดคือ เก็บตามราคา (advalorem rate) ไคแก่ กำหนดอัตราเป็นร้อยละของราคาสินค้าและเก็บตามสภาพ (specific rate) ไคแก่ กำหนดอัตราอากรตายตัวต่อหน่วยสินค้า และสินค้าบางประเภทจะถูกกำหนดอัตราภาษีศุลกากรทั้ง 2 แบบ ซึ่งอัตราใดให้รายได้สูงกว่าก็จะใช้อัตรานั้นในการคำนวณภาษีศุลกากร สินค้าทุกชนิดจะต้องเสียภาษีการค้าไม่ว่าจะเป็นสินค้าเข้า สินค้าออก และสินค้าที่ผลิตในประเทศ ภาษีการค้าของสินค้าเข้าคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของราคา ซี.ไอ.เอฟ. บวกอัตราภาษีศุลกากร บวกอัตรากำไรมาตรฐาน (กระทรวงการคลังเป็นผู้กำหนด) และจะต้องคิดส่วนลดอีก 2 % จึงเป็นยอดภาษีการค้าที่จะต้องเสีย ซึ่งจะต้องคิดบวกภาษีบำรุงท้องถิ่นอีก 10 % เป็นยอดภาษีการค้าที่ต้องเสียทั้งหมด ส่วนภาษีการค้าของสินค้าภายในประเทศคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของยอดขาย นอกจากนี้ ยังมีภาษีสรรพสามิตของ

002815

¹Pairote Wongwuttivat. The Structure of Differential Incentives in the Manufacturing Sector : A Study of Thailand's Experience During 1945-1974, M.A. Thesis, Thammasat University, 1975.

สินค้า 9 ประเภทได้แก่ น้ำมัน และผลิตภัณฑ์น้ำมัน ยาสูบ ซีเมนต์ เครื่องซีดีไฟ
ยานักดู ไมซีดีไฟ เครื่องคัม สุรา ซีเมนต์ และค่าธรรมเนียมส่งออก "คาพรีเซียม"
ของชาว และน้ำตาล คากาออลของแ

2.1.1 ภาษีขาเข้า

หลังจากมีการปรับปรุงอัตราภาษีในปี 2517 แล้ว จากตารางที่ 2.1
อัตราภาษีขาเข้ามีค่าพิสัยตั้งแต่ 0 - 349.75 % และค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 0 - 91.98 %
อุตสาหกรรมที่มีอัตราภาษีขาเข้าสูงได้แก่ เครื่องคัมที่มีและไม่มีแอลกอฮอล์ (91.98 %)
เครื่องสำอาง (74.36 %) เนื้อสัตว์กระป๋อง (61.89 %) ยาสูบ 60.87 %
ผงชูรส (60 %) อุตสาหกรรมเหล่านี้จัดเป็นอุตสาหกรรมภายในประเทศทั้งสิ้น แสดง
ว่าอุตสาหกรรมประเภทนี้ได้รับการคุ้มครองในอัตราที่สูง อุตสาหกรรมที่มีค่าเฉลี่ยอยู่
ในช่วง 59 % - 45.08 % มีประมาณ 10 อุตสาหกรรม 47 % - 30 % มี 13
อุตสาหกรรม และที่อยู่ในช่วง 29 % - 10 % มี 19 อุตสาหกรรม นอกนั้นต่ำกว่า
10 %

2.1.2 ภาษีการค้า

คงใจกลาวมาแล้วว่าสินค้าขาและสินค้าที่ผลิตในประเทศ จะต้อง
เสียภาษีการค้าก่อน พ.ศ. 2516 อัตราภาษีการค้าของสินค้าขาและสินค้าที่ผลิตภายใน
ประเทศเท่ากัน เนื่องจากรัฐบาลมุ่งในค่านายได้เท่านั้น จึงไม่มีผลในด้านการ
คุ้มครองอุตสาหกรรม ในเดือนธันวาคม 2516 มีการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีการค้า
ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการขึ้นอัตราภาษีการค้า เพื่อควบคุมการใช้จ่ายของประชาชนและ
เพิ่มรายได้ของรัฐบาล ดังนั้นอัตราภาษีการค้าใหม่ จึงมีผลในด้านการคุ้มครองอุตสาหกรรม
ถ้าอัตราภาษีการค้าของสินค้าขาสูงกว่าสินค้าภายในประเทศ ผลทางการ
การคุ้มครองจะเป็นบวก ในทางตรงกันข้าม ถ้าอัตราภาษีการค้าของสินค้าขาค่ากว่า
สินค้าภายในประเทศ ผลทางการคุ้มครองจะเป็นลบ

ตารางที่ 2.1 อัตราภาษีศุลกากร พ.ศ. 2518

(%)

รายการ	พิสัย (range)	ค่าเฉลี่ย (average)
การทำนา	-	-
ผลิตผล เกษตร สำหรับอุตสาหกรรมเส้นใย	10-69.18	30.84
ผลิตผล เกษตร สำหรับอุตสาหกรรมอื่น ๆ	10-78.13	54.24
อ้อย	30	30
ข้าวโพค	10.01	10.01
ผลไม้ ผัก และพืชผลอื่น ๆ	19.96-307.2	53.53
มะพร้าวและปาล์ม	0.04	0.04
การทำสวนยาง	-	-
การเลี้ยงสัตว์และผลผลิตจากสัตว์	0-92.24	14.05
ผลิตภัณฑ์จากป่า	1-50	23.62
การทำไม้	1	1
การประมง	0-55	13.52
การทำเหมืองแร่ดีบุก	-	-
การทำเหมืองโลหะ	3-10	3.38
การระเบิดหิน และการทำเหมืองแร่โลหะ	1-81.78	13.57
โรงฆ่าสัตว์	30	30
เนื้อสัตว์กระป๋อง	60-77.37	61.89
ผลิตภัณฑ์อาหารประเภทนมเนย	1-60	16.82
ผักและผลไม้กระป๋อง	30-60	54.30
การเก็บรักษาอาหารทะเล	0-60	45.08

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

รายการ	พิสัย (range)	ค่าเฉลี่ย (average)
การกลั่นน้ำมันพืชและสัตว์	0-60	10.40
โรงสีข้าว	-	-
โรงงานทำแปงต่าง ๆ	0-50	29.91
โรงน้ำตาล	0-65	45.37
โรงน้ำแข็ง	0	0
ผงชูรส	60	60
โรงงานทำขนมปังและขนมหวาน	25-65	54.04
เส้นกวยเตี๋ยวและผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่คล้ายกัน	25.17-71.31	36.84
ผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป	0-100.71	35.57
เครื่องคั้นที่มีและไม่มีแอลกอฮอล์	1.6-349.75	91.98
ยาสูบ	60-65.93	60.87
การปั่นและทอเส้นใย	0.14-64.32	35.12
โรงงานกระสอบ	0-235.93	38.90
สิ่งทอ	-	-
อุตสาหกรรมเส้นใยต่าง ๆ	5-100	37.42
เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายยกเว้นรองเท้า	30-60	56.98
หนังสือและผลิตภัณฑ์จากหนังสือ	10-60	34.77
โรงเลื่อยไม้	1-30	9.78
ผลิตภัณฑ์ไม้และไม้คอร์ก	25-70	27.32
เครื่องเรือน	30-50	46.93

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

รายการ	พิสัย (range)	ค่าเฉลี่ย (average)
กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	4.76-60	23.59
สิ่งพิมพ์	0-45	19.05
อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์พื้นฐาน	0-73.86	15.04
ถ่าน (ยกเว้นถ่านที่ได้จากผลผลิตเกษตร)	-	-
ปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืช	0-30	7.26
ผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ	10-60	34.36
ยารักษาโรค	0-10	6.11
เครื่องสำอาง	30-100	74.36
วัสดุระเบิด ชูบ ไม้ขีดไฟ	1.11-60	25.79
การกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม	0.08-46.50	20.53
ยางและผลิตภัณฑ์ยาง	0-60	47.37
ผลิตภัณฑ์พลาสติก	10-60	59.20
ผลิตภัณฑ์โลหะ	0-75.87	32.12
ซีเมนต์ คอนกรีต และผลิตภัณฑ์ซีเมนต์คอนกรีต	10-50	20.05
โรงงานเหล็กและเหล็กกล้า	0.01-30	7.91
ผลิตภัณฑ์โลหะต่าง ๆ ที่มีไขเหล็ก	1-25	7.79
ผลิตภัณฑ์โลหะยกเว้นเครื่องจักรและอุปกรณ์คมนาคม	0-60	27.85
เครื่องจักรยกเว้นเครื่องจักรไฟฟ้า	0-80	13.51
เครื่องมือและเครื่องจักรไฟฟ้า	5-80	30.85

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

รายการ	พิสัย (range)	ค่าเฉลี่ย (average)
อุปกรณ์คมนาคม	0-80	34.27
เครื่องมือช่างตวงวัด	0-176.28	22.98
อุตสาหกรรมอื่น ๆ	0-70.95	29.14

แหล่งที่มา : กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง

จากตารางที่ 2.2 อัตราภาษีการค้าของสินค้าเข้าส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วง 1.5 - 7% และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 0 - 14.06 % สินค้าเข้าที่มีอัตราภาษีการค้าสูง ได้แก่ อุตสาหกรรมเครื่องสำอาง (14.06 %) เครื่องมือและเครื่องจักรไฟฟ้า (9.26 %) เครื่องเรือน (8.23 %) เครื่องมือช่างตวงวัด (7.94 %) ยารักษาโรค (7.43 %) อุตสาหกรรมอื่น ๆ (7.33 %) มะพร้าวและปาล์ม (7 %) ผงชูรส (7 %) เส้นกวยเตี๋ยวและผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่คล้ายกัน (7 %) อุตสาหกรรมเหล่านี้เป็นอุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเข้า และอุตสาหกรรมภายในประเทศทั้งสิ้น สินค้าเข้าที่มีอัตราภาษีการค้าอยู่ในช่วง 6.84 % - 5.09 % มี 12 แห่ง อยู่ในช่วง 4.87 % - 3.28 % มี 11 แห่ง อยู่ในช่วง 2.94-1.08 % มี 14 แห่ง นอกนั้นต่ำกว่า 1.0 % ทั้งสิ้น ส่วนอัตราภาษีการค้าของสินค้าภายในประเทศมีค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 1.5 % - 2 % และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 0 - 8.27 % อุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะมีค่าเฉลี่ยอัตราภาษีการค้าอยู่ในช่วง 1.5 % - 2 % ประมาณ 33 อุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมที่อัตราการการค่าสูงได้แก่ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ และเครื่องจักรไฟฟ้า (8.27 %) เครื่องดื่มที่มีและไม่มีแอลกอฮอล์ (4.38 %) อุตสาหกรรมอื่น ๆ (4.33 %) การกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม (4.18 %) การปั่นและทอเส้นใย (3.34 %) เครื่องมือช่าง ทวง วัค (3.18 %) อุตสาหกรรมเหล่านี้เป็นอุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเขาและอุตสาหกรรมภายในประเทศทั้งสิ้น โดยทั่วไปแล้ว อัตราการการค่าของสินค้าเขาสูงกว่าสินค้าภายในประเทศ

2.1.3 ภาษีสรรพสามิต

นอกจากภาษีศุลกากร ภาษีการค่าแล้ว ยังมีภาษีสรรพสามิตของสินค้า 9 ประเภทที่ได้ออกมาแล้ว ในสินค้า 9 ประเภท สินค้าบางประเภทจะต้องเสียภาษีสรรพสามิตทั้งสินค้าเขาและสินค้าภายในประเทศ ได้แก่ ยาสูบ ยานักดู เครื่องดื่ม สุรา และไฟ ส่วนสินค้าที่เสียภาษีสรรพสามิตเฉพาะสินค้าภายในประเทศได้แก่น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน ซีเมนต์ เครื่องซีดไฟ ไม้ซีดไฟ

อัตราการสรรพสามิตส่วนใหญ่เป็นอัตราภาษีเก็บตามสภาพ ยกเว้น บุหรี่ซีกาแรตในประเทศที่มีอัตราภาษีเก็บตามราคา จากตารางที่ 2.3 อัตราภาษีสรรพสามิตค่อนข้างจะคงที่ ตั้งแต่ปี 2507 มีการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีเพียง 3 ครั้งในปี 2513, 2515 และ 2516 เฉพาะเบียร์ วิสกี้ เครื่องดื่ม บุหรี่ซีกาแรต และไม้ซีดไฟ อัตราภาษีสรรพสามิตของน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันมีการแก้ไขเมื่อปี 2517

อัตราการสรรพสามิตของสินค้าเขาและสินค้าภายในประเทศที่มีอัตราต่างกัน จะมีผลต่อการคุ้มครอง วัตถุประสงค์หลักของการเก็บภาษีสรรพสามิต คือ เพื่อเป็นรายได้ของรัฐบาล เป็นการชดเชยรายได้ที่ขาดไปเนื่องจากการผลิตภายในประเทศ และเพื่อเป็นการจำกัดการบริโภคที่ไม่เหมาะสม จากตารางที่ 2.4 จะเห็นว่าภาษีสรรพสามิตหารายได้ให้รัฐบาลในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน ยาสูบ สุรา เครื่องดื่ม และซีเมนต์

ตารางที่ 2.2 อัตราภาษีการค้าสำหรับสินค้าเข้าและสินค้าภายในประเทศ ปี 2518

รายการ	สินค้าเข้า		สินค้าภายในประเทศ	
	พิสัย (range)	ค่าเฉลี่ย (average)	พิสัย (range)	ค่าเฉลี่ย (average)
การทำนา	-	-	-	-
ผลิตผล เกษตรสำหรับอุตสาหกรรมเส้นใย	2	2	0	0
ผลิตผล เกษตรสำหรับอุตสาหกรรมอื่น ๆ	0-2	0.71	0-1.5	-
อ้อย	1.5	1.5	0	0
ข้าวโพด	2	2	0	0
ผลไม้ ผัก และพืชผลอื่น ๆ	1.5-7	4.65	0	0
มะพร้าวและปาล์ม	7	7	0	0
การทำสวนยาง	-	-	-	-
การเลี้ยงสัตว์และผลผลิตจากสัตว์	0-7	1.69	0	0
ผลิตภัณฑ์จากป่า	1.5-7	4.09	1.5	1.5
การทำไม้	1.5-4	1.58	1.5	1.5
การประมง	0-7	5.09	1.5	1.5
การทำเหมืองแร่ดีบุก	-	-	-	-
การทำเหมืองโลหะ	1.5-4	2.94	4	4
การระเบิดหินและการทำเหมืองแร่โลหะ	1.5-7	2.36	1.5-2	2.10
โรงฆ่าสัตว์	1.5-7	2.6	0	0
เนื้อสัตว์กระป๋อง	1.5-7	4.87	0	0
ผลิตภัณฑ์อาหารประเภทนมเนย	1.5-7	5.11	1.5-2	1.96
ผักและผลไม้กระป๋อง	0	0	0-1.5	1.22

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

รายการ	สินค้าเช่า		สินค้ายภายในประเทศ	
	พิสัย (range)	ค่าเฉลี่ย (average)	พิสัย (range)	ค่าเฉลี่ย (average)
การเก็บรักษาอาหารทะเล	0-1.5	1.44	0-1.5	0.29
การกลั่นน้ำมันพืชและสัตว์	1.5-7	3.17	2	2
โรงสีข้าว	0	0	1.5	1.5
โรงงานทำแปงต่าง ๆ	0-2	1.08	0	0
โรงน้ำตาล	0-7	3.83	2	2
โรงน้ำแข็ง	3.33	3.33	2	2
ผงชูรส	7	7	2	2
โรงงานทำขนมปังและขนมหวาน	1.5-7	6.6	0-2	1.42
เส้นกวยเตี๋ยวและผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่คล้ายกัน	7	7	2	2
ผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป	1.5-7	5.92	1.5-2	1.64
เครื่องดื่มที่มีและไม่มีแอลกอฮอล์	0-7	3.28	1.5-7	4.38
ยาสูบ	1.5-7	2.22	1.5-2	1.58
การปั่นและทอเส้นใย	1.5-7	4.14	1.5-5	3.34
โรงงานกระสอบ	1.5-7	6.66	1.5-2	1.79
สิ่งทอ	-	-	-	-
อุตสาหกรรมเส้นใยต่าง ๆ	0	0	1.5-2	1.8
เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายยกเว้นรองเท้า	0	0	1.5-2	1.93
หนังสือพิมพ์และผลิตภัณฑ์จากหนังสือพิมพ์	1.5-7	5.58	1.5	1.5

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

รายการ	สินค้าเขา		สินค้าในประเทศ	
	พิสัย (range)	ค่าเฉลี่ย (average)	พิสัย (range)	ค่าเฉลี่ย (average)
โรงเลื่อย	1.5-7	6.28	1.5	1.5
ผลิตภัณฑ์ไม้และไม้คอร์ก	0	0	1.5-2	1.46
เครื่องเรือน	7-15	8.23	2	2
กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	1.5-7	4.33	1.5	1.5
สิ่งพิมพ์	0	0	1.5	1.5
อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์พื้นฐาน	1.5-7	1.97	1.5	1.5
ถ่าน (ยกเว้นถ่านที่ไคจากผลผลิตเกษตร)	-	-	1	-
ปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืช	1.5-8	2.94	1.5	1.5
ผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ	1.5-7	6.13	1.5	1.5
ยารักษาโรค	7	7.43	2	2
เครื่องสำอาง	7-20	14.06	2	2
วัตถุระเบิด รูป ไม้ขีดไฟ	1.5-7	2.92	2	2
การกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม	0-5	4.3	0-5	4.18
ยางและผลิตภัณฑ์ยาง	0	0	0-2	0.47
ผลิตภัณฑ์พลาสติก	1.5-7	6.82	1.5	1.5
ผลิตภัณฑ์ท่อโลหะ	1.5-7	6.28	1.5-2	1.61
ซีเมนต์ คอนกรีต และผลิตภัณฑ์ซีเมนต์	1.5-7	2.22	1.5	1.5
คอนกรีต				
โรงงานเหล็กและเหล็กกล้า	1.5-7	3.28	1.5-2	1.93

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

รายการ	สินค้าเช่า		สินค้าในประเทศ	
	พิสัย (range)	ค่าเฉลี่ย (average)	พิสัย (range)	ค่าเฉลี่ย (average)
ผลิตภัณฑ์โลหะต่าง ๆ ที่มีไขเหล็ก	0	0	0	0
ผลิตภัณฑ์โลหะยกเว้นเครื่องจักรและ อุปกรณ์คมนาคม	1.5-20	6.84	2	2
เครื่องจักรยกเว้นเครื่องจักรไฟฟ้า	3-20	5.0	2	2
เครื่องใช้และเครื่องจักรไฟฟ้า	1.5-30	9.26	1.5-30	8.27
อุปกรณ์คมนาคม	0-40	6.77	1.5-12	2.27
เครื่องมือ ชั่ง ตวง วัด	3-30	7.94	1.5-15	3.18
อุตสาหกรรมอื่น ๆ	1.5-30	7.33	1.5-30	4.33

แหล่งที่มา : กรมศุลกากร และกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง

ตารางที่ 2.3 อัตราภาษีสรรพสามิต ปี 2518

ชนิดสินค้า	หน่วย	อัตราภาษี ตามสภาพ
1. น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน		
น้ำมันเบนซิน และน้ำมันที่คล้ายกัน	บาท/ลิตร	1.27
น้ำมันก๊าดและน้ำมันที่คล้ายกัน	บาท/ลิตร	0.22
น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบินไอพ่น	บาท/ลิตร	0.33
น้ำมันดีเซลและน้ำมันอื่นที่คล้ายกัน	บาท/ลิตร	0.22
น้ำมันเตาและน้ำมันอื่นที่คล้ายกัน	บาท/ลิตร	0.001
น้ำมันหล่อลื่นไม่เหลว	บาท/กก.	1.00
น้ำมันหล่อลื่นเหลว	บาท/ลิตร	0.66
น้ำมันหล่อลื่นเหลวที่ทำจากน้ำมัน	บาท/ลิตร	0.33
หล่อลื่นเหลวที่ไขแล้ว		
กำขี้ไคร์เลียม	บาท/เมตริกตัน	330
ปิโตรเลียมบิตูเมน	บาท/เมตริกตัน	10.00
2. ยาสูบ		
ในประเทศ		
ยาเส้น	บาท/กรัม	0.001
บุหรี่ยี่ห้อแรก	Advalorem	40
บุหรี่ยี่ห้อ	บาท/กรัม	0.02
บุหรี่ยี่ห้ออื่น	บาท/กรัม	0.004
ยาเส้นปรุง	บาท/กรัม	0.02
ยาเคียว	บาท/กรัม	0.01

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ชนิดสินค้า	หน่วย	อัตราภาษี ตามสภาพ
<u>สิ่งเข้า</u> ยาเส้น บุหรี่ชิกาแรต บุหรี่ชิการ์ บุหรี่อื่น ยาเส้นปรุง ยาเคี้ยว	บาท/กรัม บาท/กรัม บาท/กรัม บาท/กรัม บาท/กรัม บาท/กรัม	0.01 0.12 0.12 0.12 0.09 0.09
3. ไฟ (ผลิตในประเทศและสิ่งเข้าอัตราเดียวกัน)	บาท/100ใบ	10.00
4. ซีเมนต์	บาท/กก.	0.02
5. เครื่องซัดไฟ	บาท/เครื่อง	0.4
6. ยานักดู (ผลิตในประเทศและสิ่งเข้าอัตราเดียวกัน)	บาท/กรัม	0.15
7. ไม้ซัดไฟ	บาท/100กลัก (45-66 กาน)	4.90
8. เครื่องดื่ม (ผลิตในประเทศและสิ่งเข้าอัตราเดียวกัน)	บาท/440 cc	0.27

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ชนิดสินค้า	หน่วย	อัตรากาฬี ตามสภาพ
9. สุรา		
<u>ในประเทศ</u>		
สุราแช	บาท/ลิตร	2.50
เบียร์	บาท/ลิตร	9.25
สุรากลั่น	บาท/ลิตร	9.50-50
<u>ตั้งเขา¹</u>		
เบียร์	บาท/30 ซด.	3.33
วิสกี้และบรันดี	บาท/40 ซด.	10.00
สุราจีน	บาท/40 ซด.	16.00
สุราอื่น ๆ	บาท/40 ซด.	18.64

¹อัตรากาฬีสรรพสามิตของสุราที่ตั้งเขาประเทศเป็นค่าเฉลี่ย

แหล่งที่มา : กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง

ตารางที่ 2.4 สถิติเงินรายได้กรมสรรพสามิตแยกเป็นประเภทต่าง ๆ ระยะ 10 ปี

	ประเภท								รวม	
	ยาสูบ	สุรา	เครื่องดื่ม	ซีเมนต์	ยานักดู	ไม้ซีกไฟ	ไฟ	เครื่องซีกไฟ		น้ำมัน ฯ
509	507,466,155.43	414,019,568.15	59,297,136.50	25,213,233.16	8,664,683.10	20,220,448.96	3,063,824.35	40,660.00	1,059,232,759.10	2,097,218,468.75
510	587,209,697.76	495,863,496.96	76,417,537.60	32,509,805.60	9,268,672.70	21,291,393.25	3,697,917.72	28,460.00	1,091,375,374.08	2,317,562,355.67
511	663,445,147.35	499,543,967.81	90,088,428.80	39,469,591.98	10,160,563.90	22,933,425.58	3,465,769.70	28,400.00	1,332,815,188.57	2,661,950,483.69
512	736,795,367.98	533,853,397.24	127,394,068.60	45,196,527.06	11,016,669.00	24,138,395.70	3,575,106.48	27,848.00	1,512,813,980.11	2,994,811,360.17
513	896,156,043.22	547,202,863.60	139,367,856.20	51,026,765.24	12,696,852.00	24,777,312.70	3,870,993.31	27,197.60	1,557,757,592.68	3,232,883,476.55
514	987,781,390.13	561,450,646.86	192,417,120.40	51,076,333.40	12,767,850.20	22,930,512.43	3,858,159.40	23,592.00	1,608,221,142.56	3,440,226,747.37
515	1,059,644,066.42	677,313,154.43	231,503,960.26	58,359,787.39	13,155,487.26	20,167,830.86	3,112,992.30	28,360.00	1,394,507,354.15	3,457,792,993.07
516	1,204,886,852.00	1,133,671,877.97	332,483,734.74	58,474,941.10	14,658,883.40	21,445,236.91	4,633,009.18	27,246.00	1,591,806,698.95	4,362,088,480.25
517	1,800,566,663.71	1,470,485,906.46	318,377,796.02	61,612,750.64	15,132,490.30	23,738,687.95	6,601,028.17	34,768.00	2,555,649,779.85	6,252,199,871.10
518	2,230,450,272.54	2,104,885,891.50	357,294,667.67	64,190,795.34	15,232,835.80	26,470,676.25	4,385,014.89	40,004.00	2,259,521,736.53	7,062,471,894.52

หมายเหตุ 1. ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2515 รายได้น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันไม่รวมอากรจากศุลกากร
 2. รายได้ไฟตั้งแต่ปีงบประมาณ 2515-2518 ไม่ได้รวมเงินกำไรโรงงานไฟ

แหล่งที่มา : รายงานประจำปี พ.ศ. 2518, กรมสรรพสามิต

2.1.4 ภาษีขาออก

สินค้าออกเพียง 7 ประเภทเท่านั้นที่จะต้องเสียอากรขาออก ในจำนวนนี้มีสินค้า 2 - 3 ประเภทที่ทำรายได้จากการส่งออกได้มาก ได้แก่ ข้าว ยาง และไม้ และสินค้าออกจะถูกเก็บภาษีการค้าในอัตราค่อนข้างต่ำคือตั้งแต่ 1.5 % แต่ไม่เกิน 7 % ของรายรับ เพื่อเป็นการส่งเสริมการส่งออกซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่พืชผลทางเกษตรกรรม เช่น ข้าวโพค กล้วย ข้าวเปลือก มันสำปะหลัง ฯลฯ และในบางกรณีก็มีการยกเว้นภาษีการค้าให้ เช่น ใบยาสูบ เป็นต้น วัตถุประสงค์ของการเก็บอากรขาออก และภาษีการค้าส่งออก เพื่อทำรายได้ให้รัฐบาล สินค้าที่ทำรายได้ให้แก่รัฐบาลมากที่สุด ได้ฟรีเมี่ยมขาว ซึ่งจัดเป็นอากรขาออกประเภทหนึ่ง นอกจากนี้ก็มีค่าฟรี-เมียนน้ำตาล และค่าภาคหลวงแร่

จากตารางที่ 2.3 อัตราอากรขาออกส่วนมากจะเป็นเปอร์เซ็นต์ มีสินค้าเพียง 2 ชนิดที่คิดอัตราอากรขาออกต่อหน่วย ได้แก่ หนึ่งโค และหนึ่งกระบือ ถ้าเป็นหนึ่งคิบ ก.ก. ละ 5.00 บาท นอกนั้น ก.ก. ละ 4.00 บาท เสน่หมคิบ และเส่นคายที่ทำควยใหม่ ก.ก. ละ 100.00 บาท ส่วนขาวจะต้องเสียอัตราอากรขาออก 10 % ไม่ว่าจะเป็ขาวประเภทใด เศษโลหะทุกชนิดคิดอัตราอากรขาออก 50% ยางจะถูกเก็บอัตราอากรขาออก 1 % สำหรับยางแผ่น ยางแท่ง ยางแผ่นชนิดเครป และ 4 % สำหรับน้ำยางข้นและน้ำยางสด ในกรณีที่มีราคาต่ำกว่า ก.ก. ละ 5.95, 6.50, 5.06, 3.57, 2.08 บาท ตามลำดับ นอกนั้นคิดอัตราอากรขาออก 40 % ไม้และไม้แปรรูป อัตราอากรขาออกอยู่ในช่วง 15 - 40 % ปลาดิบ หรือปลาดิบแห้งที่ยังมีโคปน ภาษาคาเกิน ก.ก. ละ 8 บาท และราคาส่วนที่เกิน ก.ก. ละ 8 บาท แต่ไม่เกิน ก.ก. ละ 10 บาท คิดอัตราอากรขาออก 30 % และภาษาคาส่วนที่เกิน กิโลกรัมละ 10 บาทขึ้นไป คิดอากร 75 % ในกรณีที่อัตราอากรขาออกคิดแบบเปอร์เซ็นต์ ฐานที่ใช้ในการคำนวณคือ ราคา เอฟ.โอ.บี.

2.1.4.1 ค่าพรีเอี่ยมขาว¹

ค่าพรีเอี่ยมขาว คือ ค่าธรรมเนียมพิเศษที่กระทรวงพาณิชย์เรียกเก็บจากผู้ส่งชาวออกไปจำหน่ายต่างประเทศ มีอัตราแตกต่างกันตามชนิดของชาว เมื่อมีการตั้ง พ.ร.บ. กองทุนส่งเสริมเศรษฐกิจ พ.ศ. 2517 ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการเกี่ยวกับการเก็บค่าพรีเอี่ยมขาวไปบ้าง คำว่าค่าพรีเอี่ยมได้ใช้คำว่า ค่าธรรมเนียมการส่งออกแทนค่าพรีเอี่ยมขาวเกิดขึ้นในปี 2498 หลังจากที่ประเทศไทยเลิกใช้อัตราแลกเปลี่ยนหลายค่า (Multiple exchange rates) ตามคำแนะนำของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (I.M.F.) ก่อนที่จะมีพรีเอี่ยมขาว ผู้ส่งชาวออกนอกประเทศจะต้องนำเงินตราต่างประเทศที่ได้จากการขายชาวมาแลกเปลี่ยนจากรัฐบาลแห่งประเทศไทยตามอัตราแลกเปลี่ยนทางการ ซึ่งขณะนั้น 1 เหรียญอเมริกันกำหนดไว้เท่ากับ 12.50 บาท แต่อัตราตลาดเสรีเท่ากับ 20 บาท ส่วนเกินที่ได้จากการแลกเปลี่ยนนี้ ก็เข้ารัฐไป ซึ่งก็เหมือนกับการเก็บภาษีพิเศษจากการค้าชาวนั่นเอง เมื่อเลิกอัตราแลกเปลี่ยนรัฐบาลสมัยนั้นก็คงว่ารัฐจะขาดรายได้จำนวนมหาศาล และขณะเดียวกันราคาชาวภายในประเทศก็สูงขึ้นมาก ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เดือดร้อน จึงคิดเก็บพรีเอี่ยมขาวขึ้นตามส่วนเกินที่รัฐเคยได้จากการใช้อัตราแลกเปลี่ยน

ปัญหาเรื่องการเก็บค่าพรีเอี่ยมขาวเป็นที่โต้เถียงกันตลอดเวลาว่าควรจะยกเลิกค่าพรีเอี่ยมขาวหรือไม่ ผู้ที่เห็นว่าไม่ควรเลิกก็อ้างถึงประโยชน์ของพรีเอี่ยมขาวประการแรกคือ เป็นรายได้ของรัฐบาลจำนวนมาก พรีเอี่ยมขาวเคยทำรายได้สูงถึง 17 % ของรายได้แผ่นดินทั้งสิ้นในปี 2499 คือหนึ่งปีหลังจากมีการเก็บค่าพรีเอี่ยม

¹ ค่าพรีเอี่ยมขาว, วารสารเศรษฐกิจพาณิชย์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 56 เดือน มีนาคม 2519, หน้า 43-63 และ พรีเอี่ยมขาว, ธุรกิจอุตสาหกรรม ปีที่ 1 ฉบับที่ 12 เดือนกุมภาพันธ์ 2517, หน้า 25-27.

และเมื่อเทียบกับรายได้จากอากาศาเข้าทั้งหมดแล้ว ปรากฏว่าพรีเมีย่มชาวเคียวทำ
 รายได้ถึง 81 % ของอากาศาเข้าทั้งหมด ตั้งแต่ปี 2512 เป็นต้นมา ราคาข้าวใน
 ตลาดโลกเริ่มตกต่ำลง รัฐบาลจึงจำเป็นต้องลดค่าพรีเมีย่มให้ต่ำลงเรื่อย ๆ เพื่อให้
 ชาวไทยสามารถแข่งขันกับต่างประเทศ ค่าพรีเมีย่มที่เก็บได้จึงค่อย ๆ ลดน้อยลง
 (ตารางที่ 2.7) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี 2514 ราคาข้าวในตลาดโลกตกต่ำลงมาก
 เป็นประวัติการณ์ รัฐบาลจึงยอมยกเลิกค่าพรีเมีย่มเกือบทุกประเภท ยกเว้นชาวเจ้า
 100 % กับ 5 % ชาวลดลง 100 % กับ 5 % เท่านั้นที่ยังเหลืออยู่ แต่อัตราค่า
 มาก แต่ในปี 2516 ปลายปีราคาข้าวก็ขึ้นมาก ได้มีการปรับปรุงค่าพรีเมีย่มให้สูงขึ้น
 เรื่อย ๆ จนถึงเดือนมิถุนายน 2517 อัตราค่าพรีเมีย่มสูงขึ้นรวมครึ่งเท่าตัว ทำให้
 รายได้จากกาเก็บค่าพรีเมีย่มในปี 2517 สูงถึง 3,123 ล้านบาท หลังจากเดือน
 ตุลาคม 2517 ราคาข้าวเริ่มลดลง ค่าพรีเมีย่มจึงลดลงเรื่อย ๆ จาก 5,200 บาท
 ต่อตันของชาวขาว 100 % และ 5 % ซึ่งเป็นอัตราที่สูงสุดในปี 2517 ลดลงเหลือ
 1,700 บาท เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2518 และ 1,000 บาท เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม
 2518 (จากตารางที่ 2.6) ประการที่ 2 เป็นเครื่องมือในการแข่งขันกับต่าง
 ประเทศในการค้าข้าว เมื่อใดที่ราคาข้าวไทยจะสูงกว่าราคาข้าวของผู้ส่งออก
 ประเทศอื่น รัฐบาลจะทำการลดค่าพรีเมีย่มลง การมีค่าพรีเมีย่มทำให้รัฐบาลเพิ่ม
 ลดได้เร็วกว่าอัตราอากาศาออก จึงทำให้มีประสิทธิภาพสูงกว่า ประการที่สามคือ
 ทำให้สามารถรักษาระดับราคาข้าวภายในประเทศไว้ไม่ให้สูงจนเป็นที่เดือดร้อนแก่
 ประชาชนซึ่งบริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก

ผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการเก็บค่าพรีเมีย่มก็อ้างว่า ไม่เป็นการยุติธรรมที่จะ
 ปล่อยให้ชาวนาซึ่งเป็นชนชั้นที่จนที่สุดในประเทศเป็นผู้แบกรับภาระภาษี เพื่อรักษาระดับ
 ราคาข้าวเพื่อประชาชนประมาณ 20 - 25 % ของประเทศให้สามารถบริโภคข้าว
 ราคาถูก และเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ผลิตผลผลิตอื่นเช่น น้ำตาล ฝ้าย เมื่อราคาสูงขึ้น
 ก็ได้รับผลกำไร แต่เวลาราคาข้าวสูงขึ้นรัฐกลับเก็บเอาส่วนเกินไปเสีย และมีการ

ตารางที่ 2.5 อัตราอากรขาออก และภาษีการค้าของสินค้าออก ปี 2518

รายการ	อัตราขาออก		ภาษีการค้า (%)	
	พิสัย (range)	ค่าเฉลี่ย (average)	พิสัย (range)	ค่าเฉลี่ย (average)
1. ขาวเจ้าขาวเหนียว	10 %	10 %	2.0	2.0
2. เศษโลหะทุกชนิด	50 %	50 %	-	-
3. หนังกัดและหนังกระบือไม่ว่าดิบหรือพอกแล้ว (ไม่รวมถึงเศษตัดเศษที่ใช้ไม้โคและผงซึ่งไม่สามารถนำไปใช้ในอุตสาหกรรมทำหนังและอุตสาหกรรมผลิตหนัง)	4.00-5.00 บาทต่อ กก.	4.50 บาทต่อ กก.	0-2.0	1.00
4. ข้างของคณข้างตระกูลสัตว์เวียไม่ว่าจะเป็นข้างแฉนข้างแทง เศษข้างกอนข้าง น้ายาง หรือขี้ยางจากคณข้าง ข้างปนดิน หรือปนเปลือกคณข้าง รวมทั้งข้างในลักษณะอื่นซึ่งยังอยู่ในสภาพวัตถุดิบ	1-40%	21.0%	-	-
5. ไม่รวมทั้งไม้แปรรูป แต่ไม่รวมถึงไม้ที่ได้จัดทำจนเป็นของสำเร็จรูป ซึ่งไม่เหมาะที่จะนำไปแปรรูปเป็นอย่างอื่น	15-40%	26.25%	-	-

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

รายการ	อัตราซากออก		ภาษีการค้า (%)	
	พิสัย (range)	ค่าเฉลี่ย (average)	พิสัย (range)	ค่าเฉลี่ย (average)
6. เส้นไหมดิบที่ยังมีโคตเค็ลลิว และเส้นค้ายที่ทำด้วยไหม ขี้ไหม หรือเศษไหม	100.00 บาทต่อ กก.	100.00 บาทต่อ กก.	2.0	2.0
7. ปลายันหรือปลาอบแห้งที่ยังมีโคปน อันไม่เหมาะสำหรับเป็นอาหาร ของมนุษย์	0-75%	41.67%	-	-
8. ของซึ่งมีโคระบุไว้หรือรวมไว้ใน ประเภทอื่นใดในพิกัตอัตราซาก ซากออกฉบับนี้	-	-	0-7	2.24

แหล่งที่มา : พิกัตอัตราซากการ กรมศุลกากร

ตารางที่ 2.6 อัตราค่าธรรมเนียมการส่งข่าวและผลิตภัณฑ์ข่าวในปี 2518

บาท : ต้น

ชนิดข่าว	3 มี.ย. 18	4 ธ.ค. 18
ข่าวขาว 100 %	1,700	1,000
ข่าวขาว 5 %	1,700	800
ข่าวขาว 10 %	1,300	700
ข่าวขาว 15 %	1,300	700
ข่าวขาว 20 %	1,300	700
ข่าวขาว 25 %	900	500
ข่าวขาว 35 %	900	500
ข่าวขาว 45 %	900	500
ปชช. เอวณเลิศพิเศษ	500	500
ปชช. เอวณเลิศ	200	200
ปชช. เอวณพิเศษ	200	200
ปชช. เอวณธรรมคา	200	200
ปชช. ชีวันเลิศ	100	100
ปชช. ชีวันพิเศษ	100	100
ปชช. ชีวันธรรมคา	100	100
ปชช. ชีวันพิเศษ	100	100
ข่าวเหนี่ยวเมล็ดยาว 10 %	1,200	700
ข่าวเหนี่ยวเมล็ดสั้น 10 %	1,200	700
ปชช. เอวณพิเศษ	350	200
ปชช. ชีวันพิเศษ	350	200

ตารางที่ 2.6 (ต่อ)

บาท : ล้าน

ชนิดข้าว	3 มี.ย. 18	4 ธ.ค. 18
ข้าวกลอง 100 %	900	700
ข้าวกลอง 5 %	900	700
ข้าวกลอง 10 %	700	500
ข้าวกลอง 15 %	700	500
ข้าวกลอง 25 %	700	500
ปลายข้าวกลองทุกชนิด	100	100
ข้าวเหนียว 100 %	450	400
ข้าวเหนียว 5 %	450	400
ข้าวเหนียว 10 %	250	200
ข้าวเหนียว 15 %	250	200
ข้าวเหนียว 25 %	250	200
ปลายข้าวเหนียวทุกชนิด	100	100
แปงขาวจาว	100	100
แปงขาวเหนียวชนิดคี่	100	100
แปงขาวเหนียวชนิดธรรมดา	100	100
เส้นหมี่ (ทำจากแปงขาวจาว)	—	—
ข้าวเหนียวส่งราชอาณาจักรลาว	200	200

แหล่งที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 2.7 รายได้ของรัฐจากการเก็บค่าฟรีเหมียมตั้งแต่ปี 2503 – 2518

ปี	มูลค่า (ล้านบาท)
2503	745
2504	872
2505	753
2506	819
2507	1,238
2508	1,192
2509	995
2510	995
2511	1,268
2512	1,037
2513	540
2514	225
2515	158
2516	338
2517	3,123
2518	354

แหล่งที่มา : วารสารเศรษฐกิจพาณิชย์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 56 เดือนมีนาคม 2519
หน้า 43-93

หมายเหตุ : ปี 2518 เป็นตัวเลขระยะ 10 เดือนแรก (มกราคม ถึง ตุลาคม)

วิเคราะห์ออกมาว่า การกตราคาขาวของชวานาให้ต่ำอยู่ เป็นการลดประสิทธิภาพในการผลิตชาวลง เพราะชวานาไม่สามารถนำเครื่องจักรเครื่องมือตลอดจนปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์ดี ๆ มาใช้ในการผลิตได้ ผลผลิตต่อไร่จึงต่ำทั้ง ๆ ที่รัฐบาลได้ลงทุนจัดระบบชลประทานให้อย่างมากมาย

แต่ปัญหาเรื่องนี้คงจะหมดไป เพราะมีการประกาศใช้ พ.ร.บ. กองทุนส่งเสริมเศรษฐกิจ พ.ศ. 2517 ซึ่งค่าธรรมเนียมการส่งออกทั้งหมดจะถูกส่งเข้ากองทุนนี้ เพื่อใช้จ่ายในการส่งเสริมเศรษฐกิจโดยตรง และการประกาศนโยบายประกันราคาข้าวเปลือกโดยแน่นอนของรัฐบาล เพื่อช่วยให้ชวานาขายข้าวเปลือกได้ในราคาที่เป็นธรรมและมีเสถียรภาพ คือ ราคาจะถูกกำหนดขึ้นโดยใช้ต้นทุนเฉลี่ยบวกกับกำไรตามสมควร และราคานี้จะมีผลใช้ในระยะยาวตราบเท่าที่ต้นทุนการผลิตของชวานายังไม่เพิ่มขึ้นจนมีความจำเป็นต้องปรับปรุงราคาประกันใหม่

2.1.4.2 คัพรีเมี่ยมน้ำตาล¹

ก่อนปี 2503 ประเทศไทยมีการส่งน้ำตาลเข้ามามาก แต่ส่งออกน้อย ขณะเดียวกันก็มีโรงงานน้ำตาลในประเทศ 48 โรง ปริมาณน้ำตาลภายในประเทศจึงเพิ่มขึ้นตลอดเวลา ราคาน้ำตาลจึงต่ำลงมากในปี 2502 รัฐบาลจึงห้ามการส่งน้ำตาลเข้า ยกเว้นน้ำตาลที่ใช้กับเครื่องคั้น และเพื่อจะสนับสนุนการส่งออก จึงจัดตั้งกองทุนช่วยเหลืออุตสาหกรรมน้ำตาล (Sugar Industrial Aid Fund) ในปี 2504 ช่วยส่งเสริมการส่งออกโดยการให้เงินอุดหนุน (subsidy) แต่การส่งออกก็ไม่ได้ขยายตัวมากนัก ปริมาณน้ำตาลทรายในประเทศก็ยังคงสูงขึ้นเรื่อย ๆ ขณะที่ราคาลดลง จนกระทั่งในปี 2508 รัฐบาลต้องใช้นโยบายพยุงราคา กองทุนนี้โดยยกเลิกไปในปี 2509

¹สำนักงานอ้อยและน้ำตาล กระทรวงอุตสาหกรรม

ในปี 2513 ราคาน้ำตาลตลาดโลกสูงขึ้น เพราะภาวะการขาดแคลนการส่งออกน้ำตาลจึงขยายตัว ผู้ส่งออกได้รับกำไรสูงกว่าอัตราปกติ รัฐบาลจึงเห็นสมควรที่จะแบ่งผลกำไรส่วนหนึ่งมาเป็นรายได้ของรัฐในรูปของพรีเมียมการส่งออก เพื่อจะได้นำรายได้นี้กลับไปใช้ประโยชน์ในด้านการส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตของชาวไร่อ้อย ปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิตน้ำตาล การวิจัยค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งรักษาระดับราคาอ้อยและน้ำตาลให้มีเสถียรภาพ และเพื่อป้องกันน้ำตาลทะลักออกนอกประเทศ จนก่อให้เกิดความขาดแคลนภายในประเทศ

ดังนั้น รัฐบาลจึงประกาศใช้ค่าพรีเมียม เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2517 ต่อมาต้นทุนการผลิตน้ำตาลทรายสูงกว่าราคาควบคุมของน้ำตาลภายในประเทศ เนื่องจากค่าแรงงานและวัสดุที่ใช้ในการผลิตภายในประเทศมีราคาสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตน้ำตาลทรายดิบสูงขึ้นด้วย และอัตราพรีเมียมที่ให้อยู่มีอัตราสูง ทำให้ผู้ผลิตและผู้ส่งออกขาดทุน จึงมีการปรับปรุงอัตราค่าพรีเมียมอีกครั้งในเดือนพฤศจิกายน 2517

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางเปรียบเทียบอัตราค่าธรรมเนียมการส่งออกน้ำตาล

24 ต.ค. 17	18 พ.ย. 17	อัตราเรียกเก็บ
1. ราคาขายไม่เกินตันละ 4000 บาท	1. ราคาขายไม่เกินตันละ 6000 บาท	ไม่เสียค่า
2. ราคาขายเกินตันละ 4000 บาท เฉพาะส่วนที่เกิน 4000 บาท แต่ไม่เกิน 6000 บาท	2. ราคาขายเกินตันละ 6000 บาท เฉพาะส่วนที่เกิน 6000 บาท แต่ไม่เกิน 10,000 บาท	ธรรมเนียม
3. ราคาขายเกินตันละ 6000 บาท เฉพาะส่วนที่เกิน 6000 บาท แต่ไม่เกิน 7500 บาท	3. ราคาขายเกินตันละ 10,000 บาท เฉพาะส่วนที่เกิน 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 12,000 บาท	เก็บ 25 %
4. ราคาขายเกินตันละ 7500 บาท เฉพาะส่วนที่เกิน 7500 บาท ขึ้นไป	4. ราคาขายเกินตันละ 12,000 บาท เฉพาะส่วนที่เกิน 12,000 บาท แต่ไม่เกิน 14,000 บาท	ของราคาขาย
	5. ราคาขายเกินตันละ 14,000 บาท เก็บเฉพาะส่วนที่เกิน 14,000 บาท ขึ้นไป	เก็บ 50 %
		ของราคาขาย
		เก็บ 75 %
		ของราคาขาย
		เก็บ 100 %
		ของราคาขาย

แหล่งที่มา : สำนักงานอ้อยและน้ำตาล กระทรวงอุตสาหกรรม

2.1.4.3 ค่าภาคหลวงแร่¹

ถึงแม้ว่าการส่งออกแร่จะไม่ต้องเสียอากรขาออกก็ตาม แต่ต้องเสียค่าภาคหลวงซึ่งเก็บจากผู้ผลิตไม่ได้เก็บจากผู้ส่งออก กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม จะเป็นผู้ประเมินค่าภาคหลวงจากราคาประกาศซึ่งได้มาจากราคาส่งออก อัตราเรียกเก็บค่าภาคหลวงจะไม่เปลี่ยนแปลง แต่ค่าภาคหลวงจะเปลี่ยนแปลงตามราคาส่งออก แร่เกือบทุกประเภทจะถูกส่งออก ยกเว้นดีบุกเนื่องจากมีการตั้งโรงงานถลุงแร่ดีบุกในปี 2508 จึงห้ามส่งออก ดังนั้น ราคาประกาศของสินแร่ดีบุกจะคิดจากสินแร่ดีบุกเมื่อถลุงแล้วจะใกล้เคียงดีบุก 0.7325 ตัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม

อัตราค่าภาคหลวงของแร่ (ร้อยละของราคาประกาศ)

สินแร่	ราคาประกาศ - 1000
คิงบุก	4
วูดแพรม	10
แรพลวง	5
แรตะกั่ว	5
แรเหล็ก	4.5
แรฟลูออไรท์	4.5
แรโคลัมไบท์	3
แรแทนทาลัม	3
แรโมนาไซต์	3
แรเซอร์คอน	3
แรโมลิบดีนัม	3
แรนิกเกิล	2.5
แรสังกะสี	2.5
แรวิลเมไนท์	2
แรยิบซิม	1.5
แรไทโรฟิไลต์	1.5
อื่น ๆ	0.5

แหล่งที่มา : กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม

2.2 การควบคุมสินค้าเข้าและออก

การควบคุมสินค้าเข้าและออกจะมีผลทางด้านการคุ้มครองอุตสาหกรรม เช่นเดียวกับมาตรการทางภาษี การควบคุมสินค้าเข้าจะกระทำเมื่อต้องการคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ การควบคุมสินค้าออกจะมีผลทางด้านการคุ้มครองเป็นลบ เช่นเดียวกับอากรขาออก การควบคุมจะกระทำเมื่อกำไรจากการส่งออกสูงกว่าการขายภายในประเทศ เช่น น้ำตาล ราคาส่งออกสูงมากเมื่อ 2-3 ปีที่แล้ว จึงมีการควบคุมการส่งออกน้ำตาล เนื่องจากเกรงว่าจะมีการขาดแคลนน้ำตาลภายในประเทศ

2.2.1 การควบคุมสินค้าเข้า

การควบคุมสินค้าเข้าจะกระทำไ้หลายรูปแบบ ได้แก่ การกำหนดโควตาการนำเข้า และการอนุญาตให้นำเข้าอย่างมีเงื่อนไข นโยบายควบคุมสินค้าเข้าเริ่มใช้ในปี 2505 สินค้าเพียง 15 ชนิดเท่านั้นที่ถูกควบคุม เช่น ทองคำ ชา กาแฟ น้ำตาลทราย พริกไทยสด สินค้าเข้าที่ถูกควบคุมในปีต่อ ๆ มาได้แก่ เหยี่ยวโหลหะฉิมทองขาว (2507) เครื่องสี่ขาชนิดขยับกลับให้เป็นร่ำ (2508) สินค้านำเข้าจากประเทศโรตี่เซีย (2509) ไม้และไม้แปรรูปทุกชนิด (2510) ไม้บรรทัดชนิดที่มีคียบรรทัด (2510) รถยนต์ที่ใช้แล้วและเคมีภัณฑ์ประเภทรถขับเคลื่อน (2512) และสินค้าอีก 14 ประเภทที่ถูกประกาศควบคุมการนำเข้าในช่วงปี 2513-2518 เช่น ภาชนะทำด้วยเหล็กและเหล็กกล้า น้ำมันเตา ขาวและผลิตภัณฑ์ขาว น้ำมันมะพร้าว ฯลฯ (จากตารางที่ 2.7)

สินค้าที่ถูกควบคุมการนำเข้าตั้งแต่ปี 2505 - 2518 ปรากฏว่าไม่มีสินค้าประเภทใดถูกจำกัดโควตาเลย เพียงแต่ควบคุมโดยการต้องขออนุญาตในการที่จะนำสินค้าเข้าประเทศ ซึ่งสินค้าส่วนใหญ่ก็จะไม่อนุญาตให้นำเข้า เช่น น้ำตาลทรายทุกชนิด รมกระชาย พริกไทยทุกชนิด ก็บุงเปลว ฯลฯ เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ และมีการไม่อนุญาตให้นำเข้าโดยเหตุผลทางการเมือง ได้แก่ สิ่งพิมพ์จาก

ประเทศคอมมิวนิสต์ เพื่อป้องกันการเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ สินค้าที่ส่งมาจากประเทศ
โรดซีเซีย เพื่อสนับสนุนมติสหประชาชาติ หรือการไม่อนุญาตให้นำเข้าตามคำขอร้องของ
ทางราชการ ได้แก่ การไม่อนุญาตให้นำเข้าไม้บรรทัดชนิดที่มีมีดประกอบอยู่กับไม้บรรทัด
ตามคำขอร้องของกรมตำรวจ นอกจากนี้ยังมีสินค้าที่โดยปกติไม่อนุญาตให้นำเข้า แต่
มีการยกเว้นบางกรณี เช่น แพรมที่มีลักษณะเป็นพิเศษและมีโคผลิตในประเทศ จะได้รับ
อนุญาตให้นำเข้า ส่วนสินค้าที่ได้รับอนุญาตนำเข้ามีเพียงไม่กี่อย่าง และจะต้องมี
เงื่อนไข เช่น ชาใบ และชาผง จะได้รับอนุญาตนำเข้าต่อเมื่อ ผู้ส่งเข้าจะต้องซื้อชา
ผลิตในประเทศจากองค์การคลังสินค้าในอัตราส่วนดังนี้ ชาผงและชาใบอย่างละร้อยละ
50 ของปริมาณที่ขออนุญาตนำเข้า หรืออนุญาตนำเข้าตามความต้องการของหน่วย
ราชการ เช่น นำยาเคมีอะซิติกแอนไฮไดรด์ และอะซิติกคลอไรด์ เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2.7 สินค้าที่อยู่ในข่ายต้องขอรับอนุญาตนำเข้าตามพระราชกฤษฎีกาควบคุมการนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง พ.ศ. 2505-2518

รายการสินค้า	ประกาศ	กรณียกเว้น
1. ทองคำ	28 มีนาคม 2505	ยกเว้นเครื่องรูปพรรณทองคำซึ่งตามปกติและโดยสภาพใช้ในการประดับกาย
2. แพนัม	28 มีนาคม 2505	1. ไม่รวมถึงแพนัมที่ชักกับตู้เอกสารโดยเฉพาะ 2. โดยปกติไม่อนุญาตให้นำเข้าเว้นแต่ชนิดที่มีลักษณะเป็นพิเศษและมีผลิตในประเทศเท่านั้น
3. ชาใบและชาผง	28 มีนาคม 2505	อนุญาตนำเข้าหากขอเมื่อขออนุญาตหรือผลิตในประเทศจากองค์การคลังสินค้าในอัตราส่วนดังนี้ 1. ชาผง ร้อยละ 50 ของปริมาณที่ขออนุญาตนำเข้า 2. ชาใบ ร้อยละ 50 ของปริมาณที่ขออนุญาตนำเข้า
4. สิ่งทอที่เป็นผ้าฝ้ายเป็นผ้าพับหรือเป็นผ้าผืนที่มีไหมแท้ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป	28 มีนาคม 2505	โดยปกติไม่อนุญาตให้นำเข้าเว้นแต่เป็นผ้าไหมที่เหมาะสมในการย้อมมะเกลือและนำเข้ามาเพื่อย้อมมะเกลือเท่านั้น

ตารางที่ 2.7 (ต่อ)

รายการสินค้า	ประกาศ	กรณีที่ยกเว้น
5. นำยาเคมีอะซิติกแอนไฮไดรด์และอะซิติกคลอไรด์	28 มีนาคม 2505	อนุญาตให้นำเข้าเฉพาะในกรณีนำเข้าโดยหน่วยราชการหรือโดยการสั่งของหน่วยราชการ หรือได้รับความเห็นชอบจาก ก.ป.ส. แล้วเท่านั้น
6. กาแฟ	28 มีนาคม 2505	เพื่อคุ้มครองการผลิตภายในประเทศในหลักการอนุญาตให้นำเข้า
7. เหยี่ยวโลหะผสมทองขาวหรือทองขาวที่มีลักษณะขนาดน้ำหนักและส่วนผสมใกล้เคียงกับเหรียญกษาปณ์ชนิดราคาหนึ่งบาท	13 กุมภาพันธ์ 2507	โดยปกติไม่อนุญาตให้นำเข้า ยกเว้นกระทรวงการคลังจะเป็นผู้ขออนำเข้า
8. นำตาลทรายทุกชนิด	28 มีนาคม 2505	เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในโดยปกติไม่อนุญาตให้นำเข้า
9. หนังสือพิมพ์เก่า	28 มีนาคม 2505	โดยปกติไม่อนุญาตให้นำเข้าตามคำร้องขอของกระทรวงการคลังและกรมตำรวจ
10. รมกระชาย โครงรม-กระชาย และกระชายสำหรับทำรม	28 มีนาคม 2505	เพื่อคุ้มครองการผลิตภายในประเทศโดยปกติไม่อนุญาตให้นำเข้า
11. สมุดนักเรียน	28 มีนาคม 2505	เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศโดยปกติไม่อนุญาตให้นำเข้า

ตารางที่ 2.7 (ต่อ)

รายการสินค้า	ประกาศ	กรณีที่ยกเว้น
12. กระจกใส	28 มีนาคม 2505	เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ โดยปกติ ไม่อนุญาตให้นำเข้า
13. สิ่งพิมพ์ซึ่งผลิตหรือมีกำเนิดหรือซึ่งนำเข้ามาจากประเทศจีนคอมมิวนิสต์	28 มีนาคม 2505	เพื่อป้องกันการเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ โดยปกติไม่อนุญาตให้นำเข้า
14. พริกไทยทุกชนิด	28 มีนาคม 2505	เพื่อคุ้มครองการผลิตภายในประเทศ โดยปกติไม่อนุญาตให้นำเข้า
15. กุ้งฝอยสำเร็จรูปขนาดต่าง ๆ	28 มีนาคม 2505	เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ โดยปกติไม่อนุญาตให้นำเข้า
16. คีบูกเปลว	28 มีนาคม 2505	เพื่อคุ้มครองการผลิตภายในประเทศ โดยปกติไม่อนุญาตให้นำเข้า
17. ไม้และไม้แปรรูปทุกชนิด	25 ตุลาคม 2510	<p>โดยปกติไม่อนุญาตให้นำเข้า เว้นแต่</p> <p>เขาอยู่ในลักษณะดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีหลักฐานการอนุญาตให้ส่งออกหรือมีใบรับรองแสดงถิ่นกำเนิดของประเทศที่ส่งออก 2. ถ้าเป็นไม้ซุงกึ่งหรือไม้แปรรูปที่มีความหนาไม่ต่ำกว่า 6.35 ซม. และความกว้างไม่ต่ำกว่า 15.24 ซม. ก็จะต้องมีตราของประเทศผู้ผลิตประทับที่

ตารางที่ 2.7 (ต่อ)

รายการสินค้า	ประกาศ	กรณีที่ยกเว้น
18. เครื่องสีข้าวชนิดบดกลบ เป็นรำ	27 มกราคม 2508	เพื่อกำจัดโรงสีข้าวที่สีข้าวไม่ได้คุณภาพ ตามมาตรฐาน โดยปกติไม่อนุญาตให้ นำเข้า
19. ภาชนะกระเบื้องเคลือบที่ใช้ บรรจุอาหารบริโภคที่อาจมี ตะกั่วละลายออกมาได้มาก เกินกว่า 2 มิลลิกรัมต่อ ความจุ 1 ลิตร	25 กุมภาพันธ์ 2508	โดยปกติไม่อนุญาตให้นำเข้าตามคำร้อง ขอของกระทรวงอุตสาหกรรม
20. สินค้าที่ควบคุมการนำเข้าที่ ส่งมาจากหรือมีกำเนิดจาก ประเทศโรดซีเซีย	14 เมษายน 2509	เพื่อสนับสนุนมติสหประชาชาติโดยปกติ ไม่อนุญาตให้นำเข้า
21. ไมบรรทัดชนิดที่มีมีดประกอบ อยู่กับไมบรรทัด	24 สิงหาคม 2510	โดยปกติไม่อนุญาตให้นำเข้าตามคำร้อง ขอของกรมตำรวจ
22. รถยนต์ที่ใช้แล้ว เว้นแต่รถ ยนต์บรรทุกที่ใช้แล้วขนาด ตั้งแต่ 4 เมตริกตันขึ้นไป	9 เมษายน 2512	โดยปกติไม่อนุญาตให้นำเข้า เว้นแต่ กรณีที่น่าคิดว่าเข้ามาเพื่อใช้เฉพาะตัว โดยผู้นำเข้าได้อยู่ในต่างประเทศติด ต่อกันไม่น้อยกว่า 1 ปี และได้ซื้อ รถยนต์ไว้ใช้ไม่น้อยกว่า 6 เดือน ระหว่างอยู่ในประเทศนั้น

ตารางที่ 2.7 (ต่อ)

รายการสินค้า	ประเทศ	กรณีที่ยกเว้น
23. เคมีภัณฑ์ประเภทกรด ซัลฟูริกและเกลือของกรด ซัลฟูริกทุกชนิด	25 พฤศจิกายน 2512	โดยปกติไม่อนุญาตให้นำเข้า เว้นแต่ นำ เข้ามาใช้ในการผสมยาหรือทางวิทยา ศาสตร์ คำนึงที่กระทรวงสาธารณสุข แจ้งรับรองมา
24. ภาชนะทำด้วยเหล็กหรือ เหล็กกล้าซึ่งมีความจุตั้งแต่ 20 ลิตรขึ้นไป แต่ไม่เกิน 150 ลิตร ชนิดที่ไซบรรัจ กาซหุงต้ม	8 เมษายน 2513	เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ โดยปกติไม่อนุญาตให้นำเข้า
25.(1) กระจกตามประเภท* ที่ 48.01 ข และ 48.01 ง. รวมทั้ง กระจกที่ทำเป็นลูกฟูก ตามประเภทที่ 48.05 (2) กลองกระจกลูกฟูกและ ถุงกระจกที่มีไซบรรัจ ของตามประเภทที่ 48.16	27 สิงหาคม 2513 และแก้ไขเพิ่มเติม เมื่อ 23 ตุลาคม 2514	โดยปกติไม่อนุญาตให้นำเข้า เว้นแต่จะ เป็นชนิดที่ยังไม่มีการผลิตภายในประเทศ โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการ ลงทุนรับรองว่าเป็นความจริง
26. น้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมัน เตา	2 พฤศจิกายน 2513	เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมในประเทศ ในหลักการไม่อนุญาตให้นำเข้า

ตารางที่ 2.7 (ต่อ)

รายการสินค้า	ประกาศ	กรณีที่ยกเว้น
27. โมโนโซเดียมกลูตาเมต ประเภทที่ 29.23 ค.	24 มีนาคม 2514	เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ ในหลักการไม่อนุญาตให้นำเข้า
28. เหล็กเส้นประเภทที่ 73.10	20 พฤษภาคม 2514 และแก้ไขเพิ่มเติม เมื่อ 23 ธันวาคม 2514	ในหลักการอนุญาตให้นำเข้าแต่ไม่รวม ถึงเหล็กเส้นชนิดดังต่อไปนี้ 1. ชนิดที่มีกำมะถันผสมอยู่ไม่น้อยกว่า 0.08% โดยน้ำหนัก 2. ชนิดที่มีคาร์บอนผสมอยู่ 0.15% และมีซิลิคอนผสมอยู่ไม่เกิน 0.03% โดยน้ำหนัก
29. จักรยานยนต์ที่ใช้แล้ว ทุกประเภทและทุก ขนาด	11 สิงหาคม 2518 (เดิมประกาศ เมื่อ 28 ตุลาคม 2514)	ในหลักการไม่อนุญาตให้นำเข้าเว้นแต่ กรณีที่น่าคิดตัวเขามาเพื่อใช้เฉพาะตัว
30. รถยนต์บรรทุกที่ใช้แล้ว ขนาดตั้งแต่ 4 เมตริกตัน ขึ้นไป	4 มกราคม 2515	เพื่อสงวนเงินตราต่างประเทศในหลัก การไม่อนุญาตให้นำเข้า
31. เสื้อกักและเสื้อพลาสติก หรือผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกัน	14 มกราคม 2515	เพื่อคุ้มครองการผลิตภายในประเทศ ในหลักการไม่อนุญาตให้นำเข้า

ตารางที่ 2.7 (ต่อ)

รายการสินค้า	ประกาศ	กรณีที่ยกเว้น
32. ขาวจาว ขาวเหนียวและขาวเปลือกตลอดจนขาวอเนมัยหรือขาวที่ปรุงแต่งแล้วรวมทั้งผลิตภัณฑ์ของขาวดังกล่าว	4 พฤษภาคม 2514	เพื่อคุ้มครองการผลิตภายในประเทศในหลักการไม่อนุญาตให้นำเข้า
33. กระสอบป่านหรือกระสอบทุกชนิดที่ห่อควย เสนใยปอ	24 มกราคม 2515	เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศในหลักการไม่อนุญาตให้นำเข้า
34. เสนใยโพลีเอสเตอร์ เสนใยไนลอน และเสนคายไนลอนยัด	31 ตุลาคม 2517	ในหลักการไม่อนุญาตให้นำเข้า เว้นแต่เป็นชนิดหรือขนาดที่ยังผลิตภายในประเทศไม่ได้ หรือกรณีให้นำเข้ามาใช้ในการผลิตเพื่อการส่งออก
35. เคมีภัณฑ์ประเภทไวน์ดีคลอไรด์ โมโนเมอร์	31 มีนาคม 2518 และแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ 4 กรกฎาคม 2518	อนุญาตให้นำเข้าเฉพาะไวน์ดีคลอไรด์ โมโนเมอร์หรืออยู่ในสภาพเป็นก๊าซหรือของเหลวภายใต้ความดันตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด
36. น้ำมันมะพร้าว	25 กันยายน 2518	เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศในหลักการไม่อนุญาตให้นำเข้า

แหล่งที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

*หมายถึงประเภทของสินค้าตามพิกัดอัตราศุลกากรขาเข้า

2.2.2 การควบคุมสินค้าออก

ทั้งนี้คงกล่าวมาแล้วข้างต้นว่าการควบคุมสินค้าออกมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการค้าคลื่อนสินค้าภายในประเทศ กรณีที่ราคาสินค้าออกสูงกว่าสินค้าภายในประเทศ และสินค้าส่งออกส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าเกษตร เช่น ข้าว ข้าวโพด ข้าวฟ่าง น้ำตาลทรายทุกชนิด ฯลฯ การควบคุมสินค้าออกมีหลายประเภท เช่น เกี่ยวกับการควบคุมสินค้าเข้า ใคแก การกำหนดโควตา การไม่อนุญาตส่งออก การอนุญาตส่งออกโดยมีเงื่อนไข การกำหนดอัตราสำรองของสินค้าส่งออก การกำหนดราคาส่งออกขั้นต่ำ การควบคุมมาตรฐานส่งออก เป็นต้น

นโยบายควบคุมการส่งออกเริ่มมีตั้งแต่ปี 2492 ไม่อนุญาตให้ส่งสินค้าไปยังประเทศในกลุ่มคอมมิวนิสต์ และกรณีที่กระทรวงเศรษฐกิจรับรองแก่ประเทศผู้ส่งสินค้าว่าจะไม่ส่งต่อไปยังประเทศอื่น จนกระทั่งปี 2509 มีประกาศควบคุมการส่งออกของสินค้าอีก 9 ชนิด ใคแก ข้าวโพด ข้าวฟ่าง ทองเหลือง ทองแดง น้ำตาลทรายทุกชนิด ฯลฯ ในปี 2514 มีการควบคุมการส่งออกเศษอลูมิเนียม ในช่วงปี 2515-2519 มีการประกาศควบคุมสินค้าส่งออกอีก 16 ชนิด ใคแก เมล็ดปอทุกชนิด เหล็กเส้น กากมะพร้าว กากรำ น้ำมันเชื้อเพลิง ฯลฯ (จากตารางที่ 2.8)

การควบคุมการส่งออกโดยวิธีกำหนดโควตา ใคแก โค กระบือ การอนุญาตให้ส่งออกโดยมีเงื่อนไข เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่าง จะอนุญาตให้ส่งออกถ้าราคาไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ เป็นต้น สินค้าที่ไม่อนุญาตให้ส่งออก เช่น ปู เพื่อป้องกันการค้าคลื่อน การกำหนดอัตราสำรองของสินค้าส่งออก ก็เพื่อป้องกันการค้าคลื่อนสินค้าภายในประเทศ เช่น ข้าว รัฐบาลจะกำหนดอัตราสำรองชาวที่ผู้ส่งออกจะต้องส่งมอบให้รัฐบาล เช่น 25 % ของจำนวนที่ส่งออก หรือผู้ส่งออกอาจจะเก็บชาวที่สำรองไว้เองแต่จะต้องพร้อมเสมอที่จะส่งมอบให้รัฐบาลเมื่อรัฐบาลต้องการ การกำหนดอัตราขั้นต่ำของสินค้าออกก็เพื่อป้องกันการค้าราคากันเองระหว่างผู้ส่งออก การควบคุมมาตรฐานการส่งออก เช่น มันสำปะหลัง กำหนดมาตรฐานไว้หลายประการ เช่น จะต้องมี

ตารางที่ 2.8 สินค้าที่อยู่ในข่ายต้องขอรับอนุญาตส่งออกตามพระราชกฤษฎีกาการควบคุมการส่งออกป็นนกราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง พ.ศ. 2505-2518

รายการสินค้า	ประกาศ	กรณีที่ยกเว้น
1. ทองคำ ทองคำขาว เพชร พลอย	26 มกราคม 2509	เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการคลังที่จะพิจารณาอนุญาต
2. โค กระบือ	26 มกราคม 2509	อนุญาตให้ส่งออกตามโควตาซึ่งคณะกรรมการพิจารณาควบคุมการค้าสัตว์กับต่างประเทศกำหนดให้ตามระเบียบซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นชอบด้วย
3. ขาวเปลือก ขาวกลอง ขาวสาร ขาวเหนียว ปลายขาว ไร่ขาว และ สิ่งใด ๆ ที่แปรสภาพจาก ขาวทุกชนิด แต่ไม่รวม แปะแซ	26 มกราคม 2509	โดยปกติไร่ขาวและขาวเปลือกไม่อนุญาตให้ส่งออก นอกนั้นอนุญาตให้ส่งออกในเมื่อปฏิบัติชอบด้วยระเบียบที่กำหนดไว้
4. ก. ขาง ข. มา ลา ลอ		เพื่อสงวนไว้ในประเทศ โดยปกติไม่อนุญาตให้ส่งออก
5. <u>น้ำตาลทรายทุกชนิด</u> (รวมทั้งน้ำตาลทรายดิบ)	23 มีนาคม 2509 แก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ	<u>น้ำตาลทรายดิบ</u> อนุญาตให้ส่งออกเฉพาะผู้ได้รับอนุมัติให้ส่งออก
	4 มีนาคม 2513	<u>น้ำตาลทรายขาว</u> โดยปกติไม่อนุญาตให้ส่งออก <u>น้ำตาลทรายแดง</u> อนุญาตเมื่อได้รับอนุมัติ

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

รายการสินค้า	ประกาศ	กรณีที่ยกเว้น
6. ข้าวโพก	26 มกราคม 2509	อนุญาตให้ส่งออกเมื่อปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดไว้ และราคาไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้
7. ข้าวฟ่าง	26 มกราคม 2509	อนุญาตให้ส่งออกในเมื่อราคาไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้
8. ทองเหลือง ทองแดง	28 มิถุนายน 2509	โดยปกติไม่อนุญาตให้ส่งออก ยกเว้นสิ่งที่ทำขึ้นเป็นของสำเร็จรูป
9. เทวรูป ชิ้นส่วนของเทวรูป พระพุทธรูป ชิ้นส่วนของ พระพุทธรูป	28 มิถุนายน 2509	ไม่รวมถึงพระเครื่องและชิ้นส่วนของพระเครื่อง ปกติจะอนุญาตให้ส่งออกเมื่อได้รับอนุญาตจากกรมศิลปากร สำหรับเทวรูปไม้ต้องมีใบอนุญาตจากกรมการค้าต่างประเทศ แต่พระพุทธรูปจะต้องมีใบอนุญาตจากกรมการค้าต่างประเทศด้วย
10. เศษเหล็กทุกชนิด (ยกเว้นชนิดที่เป็นเหล็กดัด)	29 กันยายน 2515	เพื่อสงวนไว้สำหรับโรงงานภายในประเทศ โดยปกติไม่อนุญาตให้ส่งออก
11. เศษอลูมิเนียม	7 ตุลาคม 2514	เพื่อสงวนไว้สำหรับโรงงานภายในประเทศโดยปกติไม่อนุญาตให้ส่งออก
12. สินค้าที่ควบคุมการส่งออก ตาม พ.ร.ฎ.ควบคุมการส่งออกทุกฉบับที่ส่งไปประเทศ	14 เมษายน 2509	เพื่ออนุมัติให้เป็นไปตามมติของสหประชาชาติ โดยปกติไม่อนุญาตให้ส่งออก

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

รายการสินค้า	ประกาศ	กรณีที่ยกเว้น
13. สินค้าที่ส่งคืนออกไป (RE-EXPORT) เฉพาะ ในกรณี ก. ส่งไปยังประเทศในกลุ่ม คอมมิวนิสต์ ข. ที่กระทรวงเศรษฐกิจ รับรองแก่ประเทศผู้ส่ง สินค้าว่าจะไม่ให้ออก ไปยังประเทศอื่น	24 มีนาคม 2492	โดยปกติไม่อนุญาตให้ส่งออก
14. เมล็ดปอทุกชนิด	26 มีนาคม 2515	เพื่อป้องกันการขาดแคลน โดยปกติ ไม่อนุญาตให้ส่งออก
15. เหล็กเส้น	13 กุมภาพันธ์ 2516	เนื่องจากเหล็กเส้นในประเทศมีราคา สูงมาก โดยปกติไม่อนุญาตให้ส่งออก
16. กากมะพร้าว กากรำ	1 มีนาคม 2516	จะอนุญาตให้ส่งออกตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนด
17. กากถั่ว		จะอนุญาตให้ส่งออกตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนด
18. อาหารสัตว์ที่ผสมสำเร็จ รูป	15 มกราคม 2516	จะอนุญาตให้ส่งออกตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนด
19. ถั่วเหลือง เมล็ดถั่ว หรือเมล็ดฝ้าย	31 กรกฎาคม 2516	จะอนุญาตให้ส่งออกตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนด

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

รายการสินค้า	ประกาศ	กรณีที่ยกเว้น
20. ผงซักฟอก น้ำมันพืชที่ใช้ประกอบอาหาร เยื่อกระดาษ กระดาษพิมพ์เขียน กระดาษปรู๊ฟ ยาปราบศัตรูพืช พลาสติกเม็ด เสนใยโพลีเอสเตอร์	3 กุมภาพันธ์ 2517	จะอนุญาตให้ส่งออกตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
21. ปุ๋ยทุกชนิด	19 กุมภาพันธ์ 2517	เนื่องจากปุ๋ยขาดแคลน และราคาสูงมากจึงไม่อนุญาตให้ส่งออก
22. น้ำมันเชื้อเพลิง	15 มกราคม 2517	อนุญาตให้ส่งออกเฉพาะโรงงานน้ำมันเป็นผู้ส่งออก
23. กระดาษกราฟทุกชนิด	1 พฤษภาคม 2517	จะอนุญาตให้ส่งออกตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
24. น้ำตาลมะพร้าวหรือน้ำตาลโตนดที่มีน้ำตาลทรายผสมอยู่	16 กันยายน 2517	เพื่อป้องกันการนำน้ำตาลทรายผสมส่งออก โดยปกติไม่อนุญาตให้ส่งออก
25. สัตว์ป่าต่าง ๆ รวม 177 ชนิด	30 กันยายน 2517	<p>1. สัตว์ป่าบางชนิดอนุญาตให้ส่งออกได้ เฉพาะผู้ที่ได้รับใบอนุญาตจากกรมป่าไม้</p> <p>2. สัตว์ป่าบางชนิดไม่อนุญาตให้ส่งออก เว้นแต่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์อนุญาต</p>

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

รายการสินค้า	ประกาศ	กรณีที่ยกเว้น
26. น้ำเชื่อมที่ทำจากน้ำตาลทราย	19 กุมภาพันธ์ 2518	ไม่รวมถึงน้ำเชื่อมที่มีผลไม้ผสมอยู่และผลิตภัณฑ์จากน้ำตาลทรายประเภทลูกกวาด และที่ใช่เป็นเภสัชผลิตภัณฑ์
27. ซากของสัตว์ป่าต่าง ๆ รวม 29 ชนิด	20 กุมภาพันธ์ 2518	จะอนุญาตให้ส่งออกตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
28. ก๊าซปิโตรเลียม	5 มีนาคม 2518	จะอนุญาตให้ส่งออกตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
29. ประการัง	24 กันยายน 2518	เพื่อสงวนไว้ในประเทศเพื่อเพาะพันธุ์ปลา โดยปกติไม่อนุญาตให้ส่งออก

แหล่งที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทรายไม่เกิน 3 % ของน้ำหนัก ความชื้นไม่เกิน 14 % ของน้ำหนัก ฯลฯ เพื่อส่งเสริมสินค้าออกให้ไคมาตราฐานเป็นที่เชื่อถือของต่างประเทศ

2.3 การควบคุมราคาสินค้าและการจัดตั้งอุตสาหกรรมภายในประเทศ

วัตถุประสงค์ของการควบคุมราคาสินค้าและการจัดตั้งอุตสาหกรรม ก็เช่นเดียวกับการควบคุมสินค้าเข้าและสินค้าออก เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ ป้องกันการแข่งขัน และป้องกันการค่างาไรเกินควร

2.3.1 การควบคุมราคาสินค้า

การใช้นโยบายควบคุมราคาสินค้า เพื่อป้องกันการค่างาไรเกินควร กระทรวงพาณิชย์มีอำนาจในการกำหนดราคาควบคุม มีทั้งการควบคุมราคาขั้นต่ำ (Floor price) การควบคุมราคาขั้นสูง (ceiling price) การควบคุมราคาขั้นต่ำเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในฤดูเก็บเกี่ยว เช่น นโยบายประกันราคาข้าวเปลือก ซึ่งรัฐจะกำหนดราคาขั้นต่ำของข้าวเปลือก เพื่อให้พ่อค้าคนกลางรับซื้อตามราคาประกัน ส่วนการควบคุมราคาขั้นสูงเป็นการควบคุมราคาสินค้าอุปโภคบริโภคทั้งราคาขายปลีก และราคาขายส่ง เพื่อช่วยลดค่าครองชีพของผู้บริโภคให้ต่ำลง สินค้าที่ถูกควบคุมส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าที่จำเป็นในการครองชีพ ซึ่งจะทำให้ผู้ผลิตเสียผลประโยชน์ การราคาสินค้าควบคุมต่ำกว่าราคา ซี.ไอ.เอฟ. บวกอัตรากาฬิของสินค้าประเภทเดียวกัน การควบคุมราคาสินค้าภายในประเทศของสินค้าส่งออก จะเป็นการลดแรงจูงใจที่จะขายสินค้าในประเทศ แต่การลดแรงจูงใจอาจจะมีผลเพียงเล็กน้อย เมื่อเทียบกับผลของการควบคุมราคาทำให้ค่าครองชีพต่ำลงหรืออย่างน้อยไม่สูงขึ้น ค่าจ้างแรงงานจึงไม่เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 2.9 กำหนดราคาควบคุมของสินค้าที่ห้ามค้ากำไรเกินควรในปี 2518

(หน่วย : บาท)

รายการ	หน่วย	ราคาขายปลีก ที่ควบคุม
นมขหวานและนมระเหยน้ำ	กระป๋อง	4.75-6.75
น้ำมันพืชใช้ปรุงอาหาร	ก.ก.	19.74
ผงชูรส	ก.ก.	46.00-56.00
ปูนซีเมนต์	50 กก.	27.00-32.00
ตะปุดอกไม้ ขนาด 1-4 นิ้ว ขึ้นไป	ก.ก.	12.00-15.00
สังกะสีเบอร์ 35 ลอนลูกฟูก	ฟุต	3.75
ไม้อัดยางขนาดกว้าง 4 ฟุต ยาว 8 ฟุต หนา 4 มม.	แผ่น	70.00-100.00
เหล็กเส้น ขนาด 5.5 มม. - 28 มม.	เมตริกตัน	6,260-7,728
ไม้ซีกไฟ ชนิดกลัดละ 50 กาน	กลัด	0.30
แก๊สเหลวจากปิโตรเลียมสำหรับใช้เป็นเชื้อเพลิง	ถัง	55.00-200.00
ขนาดบรรจุถังละ 12.0 - 50 กก.		
น้ำตาลทรายขาว	ก.ก.	5.50
	100 กก. , (ราคาขายส่ง)	500.00
น้ำตาลทรายบริสุทธิ์	ก.ก.	6.00
	100 กก. , (ราคาขายส่ง)	550.00
น้ำมันหล่อลื่น (ในเขตกรุงเทพมหานคร)	ลิตร	10.20-23.00
น้ำมันเตาที่มีความหนืด 450 - 1,500 วินาที	ลิตร	1.44-1.52
ยางมะตอย	เมตริกตัน	1,514.90

ตารางที่ 2.9 (ต่อ)

(หน่วย : บาท)

รายการ	หน่วย	ราคาขายปลีก ที่ควบคุม	
เนื้อโค	กก.(ราคาขาย ส่ง)	20.00	
เนื้อกระบือ	กก.(ราคาขาย ส่ง)	17.00	
สุกรชำแหละ	กก.(ราคาขาย ส่ง)	21.00	
<u>เนื้อโค</u>	เนื้อธรรมดาที่มีไขมัน	กก.	28.00
	เนื้อสันนอก	กก.	30.00
	เนื้อสะโพก	กก.	30.00
	เศษเนื้อ	กก.	12.00
<u>เนื้อกระบือ</u>	เนื้อธรรมดาที่มีไขมัน	กก.	26.00
	เนื้อสันนอก	กก.	28.00
	เศษเนื้อ	กก.	11.00
<u>สุกรชำแหละ</u>	เนื้อแดง	กก.	32.00
	เนื้อสามชั้น	กก.	22.00
	มันแข็งและมันเปว	กก.	21.00
น้ำมันเบนซินชนิดพิเศษ	ลิตร	3.62	

ตารางที่ 2.9 (ต่อ)

(หน่วย : บาท)

รายการ	หน่วย	ราคาขายปลีก ที่ควบคุม
น้ำมันเบนซินชนิดธรรมดา	ลิตร	3.43
น้ำมันก๊าด	ลิตร	2.41
น้ำมันดีเซลสำหรับใช้กับเครื่องยนต์หมุนเร็ว	ลิตร	2.33
น้ำมันดีเซลสำหรับใช้กับเครื่องยนต์หมุนช้า	ลิตร	2.26

แหล่งที่มา : กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 2.9 เป็นราคาควบคุมของสินค้าในปี 2518 ส่วนใหญ่เป็นการควบคุมราคาขายปลีก มีเพียงไม่กี่ชนิดที่เป็นราคาควบคุมขายส่ง และเป็นสินค้าที่จำเป็นแก่การครองชีพทั้งสิ้น ราคาควบคุมนี้เป็นราคาที่ประกาศใช้ตั้งแต่ปี 2517 และยังมีผลบังคับใช้จนถึงปี 2518 แต่มีการเปลี่ยนแปลงราคาของสินค้าบางชนิดเพื่อความเหมาะสม ไคแก นมขหนวานและนมระเหยน้ำ สังกะสี แก๊สเหลวจากปิโตรเลียม สำหรับใช้เป็นเชื้อเพลิง เป็นต้น

เป็นที่น่าสังเกตว่าสินค้าที่ถูกควบคุมราคามักจะเป็นสินค้าส่งออก เช่น น้ำตาลทราย ปูนซีเมนต์ ฯลฯ ดังนั้นการควบคุมราคาสินค้าจะโดยลจะตองมีการควบคุมสินค้าออกด้วย มิฉะนั้นจะเกิดการขาดแคลนสินค้าภายในประเทศ

2.3.2 การควบคุมอุตสาหกรรมภายในประเทศ

กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นผู้วางนโยบายอุตสาหกรรมภายในประเทศ และมีอำนาจในการพิจารณาให้อนุญาตจัดตั้งและขยายโรงงานอุตสาหกรรม และระงับการให้อนุญาตจัดตั้งและขยายโรงงาน การที่ระงับการจัดตั้งและขยายโรงงานเนื่องจากกระทรวงอุตสาหกรรมเห็นว่าโรงงานที่มีอยู่เดิมสามารถสนองความต้องการภายในประเทศได้พอเพียงและเพื่อป้องกันการแข่งขันที่อาจจะเกิดขึ้น เพราะมีอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันมากเกินไป ทำให้อุตสาหกรรมที่มีอยู่เดิมต้องปิดกิจการ จากตารางที่ 2.10 แสดงนโยบายอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ระหว่างปี 2512 - 2518 ซึ่งมีทั้งการอนุญาตให้จัดตั้งและขยายโรงงาน ระงับการให้อนุญาตจัดตั้งและขยายโรงงานไว้เป็นการชั่วคราวเป็นเวลา 2 - 5 ปี และการวางเงื่อนไขต่าง ๆ ในการที่จะอนุญาตให้จัดตั้ง ขยาย หรือขอใบอนุญาต

อุตสาหกรรมที่ถูกระงับการให้อนุญาตจัดตั้งและขยายโรงงาน ในช่วงปี 2512 - 2518 ไคแก น้ำแข็ง เคมีพื้นฐาน กระจกพิมพ์-เขียน ตะปู น้ำตาลทราย จักรยานยนต์ โรงงานสกัดน้ำมันจากรำข้าว โรงงานปั่นฝ้าย เครื่องปั้นดินเผา หลอดไฟฟ้าฟลูออเรสเซนต์

เงื่อนไขในการจัดตั้ง ขยาย และต่ออายุใบอนุญาตโรงงานอุตสาหกรรมโดยทั่วไป ได้แก่ การกำหนดให้ใช้วัตถุดิบภายในประเทศในการผลิต ประมาณร้อยละ 15 - 100 ของมูลค่าวัตถุดิบทั้งหมด เช่น ผลิตภัณฑ์นม สายไฟฟ้า ลวดเหล็ก และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากลวดเหล็ก จักรยานยนต์ ประกอบรถยนต์ เงื่อนไขที่กำหนดให้มีผู้ถือหุ้น สัญชาติไทย ร้อยละ 75 - 100 ของทุนจดทะเบียน เช่น ไมซ์คิไฟ แท และอวน แก้ว เงื่อนไขที่ห้ามโรงงานผลิตสินค้าซึ่งจะเป็นการแข่งขันกับอุตสาหกรรมที่ใช้ฝีมือ เช่น เสื้อพลาสติก บาตรพระ เงื่อนไขที่กำหนดให้อุตสาหกรรมใดรับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เช่น ทอผ้า ไมซ์คิไฟ ปุ๋ยเคมี หลอดไฟฟ้าฟลูออเรสเซนต์ เงื่อนไขที่กำหนดการขยายการผลิตจะขยายได้ไม่เกินร้อยละ 25 - 50 ของกำลังการผลิตที่มีอยู่ เช่น ทอผ้า ปูนซีเมนต์ เงื่อนไขที่กำหนดเงินลงทุน เช่น ผลิตภัณฑ์จากปอ ประกอบรถยนต์ ปุ๋ยเคมี ฯลฯ

การที่กระทรวงอุตสาหกรรมระงับและกำหนดเงื่อนไขในการใบอนุญาตจัดตั้ง ขยาย และต่ออายุใบอนุญาตโรงงานอุตสาหกรรม เนื่องจากพิจารณาเห็นว่า โรงงานอุตสาหกรรมเหล่านี้มีอยู่สามารถผลิตสินค้าสนองความต้องการภายในประเทศได้พอเพียง ลดการแข่งขัน และเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่มั่นคง ซึ่งนโยบายเหล่านี้มีผลทางด้านการคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ โดยเฉพาะนโยบายระงับการให้อุตสาหกรรมจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมขึ้นใหม่ จะให้การคุ้มครองอุตสาหกรรมในอัตราที่สูงมาก และเป็นการให้อำนาจผูกขาดในการผลิตสินค้าแก่อุตสาหกรรมที่มีอยู่เดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมที่มีอัตราอากรขาเข้าสูง อุตสาหกรรมประเภทนี้มักจะเป็นอุตสาหกรรมทารก (infant industry) ยิ่งปกป้องมาก ประสิทธิภาพการผลิตก็ยิ่งต่ำลง การกำหนดเงื่อนไขให้ใช้วัตถุดิบภายในประเทศ จะมีผลทางด้านคุ้มครองผู้ผลิตวัตถุดิบเหล่านี้ในประเทศ เพราะมีตลาดที่แน่นอน ขณะเดียวกันก็จะเป็นการลดการคุ้มครองผู้ผลิตสินค้าที่ใช้วัตถุดิบเหล่านี้ เพราะราคาวัตถุดิบในประเทศมักจะสูงกว่าราคาส่งเขา หรือการกำหนดการขยายกำลังการผลิตของอุตสาหกรรม จะเป็นการลดการคุ้มครอง เพราะถ้าปล่อยให้ผู้ผลิตตัดสินใจเองว่า ควรจะขยายกำลังการผลิตเท่าไรจะสามารถทำกำไรได้มากกว่า

ตารางที่ 2.10 นโยบายอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ตั้งแต่ ปี 2512-2518

ประเภทอุตสาหกรรม	วันประกาศ	นโยบายหรือเงื่อนไข
เชื้อเพลิงถ่านหิน	18 พฤศจิกายน 2512	ห้ามโรงงานผลิตถ่านหินที่ผลิตถ่านหินเพื่อ ผลิตถ่านหินหรือผลิตถ่านหินโค้กซึ่งลักษณะคล้าย กัน
ผลิตภัณฑ์นม	20 พฤศจิกายน 2512	โรงงานผลิตภัณฑ์นมจะต้องไม่ผลิต จำหน่ายผลิตภัณฑ์นมสด (รวมทั้งนมปรุง รสและนมแปลงไขมัน) ในลักษณะใด ๆ ซึ่งมีไขมันนมสดภายในประเทศโดยสิ้น เชิง
น้ำแข็ง	8 ธันวาคม 2512	ให้ปฏิบัติตามนโยบายที่วางไว้อย่าง เคร่งครัด
สายไฟฟ้า	28 พฤศจิกายน 2517 10 กุมภาพันธ์ 2513	ยกเลิกประกาศฉบับวันที่ 8 ธันวาคม ต้องดำเนินการตั้งเตาหม้อต้มหรือ อลูมิเนียมมาทำให้บริสุทธิ์แล้วทำเป็น เส้นไฟฟ้าและหม้อต้มหรืออลูมิเนียม- เส้นที่ใช่เป็นวัตถุดิบจะต้องเป็น สินค้าที่ผลิตในประเทศทั้งสิ้น
ลวดเหล็กและผลิตภัณฑ์ทำ จากลวดเหล็ก	27 กรกฎาคม 2513	ดำเนินการผลิตตั้งเตาเหล็กแห่งมาทำ เป็นเหล็กเส้นสำหรับทำลวดเหล็กและ ผลิตภัณฑ์เหล็กเส้นที่ใช่เป็นวัตถุดิบของโรง

ตารางที่ 2.10 (ต่อ)

ประเภทอุตสาหกรรม	วันประกาศ	นโยบายหรือเงื่อนไข
บาตรพระ	21 สิงหาคม 2513	ห้ามโรงงานทำผลิตภัณฑ์โลหะโดยวิธีปั๊มหรือกระแทกด้วยเครื่องจักรทำการปั๊มบาตรออกจำหน่าย
เคมีพื้นฐาน	25 มิถุนายน 2514	ระงับการอนุญาตให้ตั้งและขยายโรงงานผลิตกรดเกลือ (รวมทั้งโรงอุตสาหกรรมเคมีซึ่งมีกรดเกลือเป็นผลพลอยได้ไว้เป็นการชั่วคราวเป็นเวลา 2 ปี
กระดาษพิมพ์-เขียน	15 กรกฎาคม 2514	ระงับการอนุญาตให้ตั้งและขยายโรงงานผลิตกระดาษพิมพ์-เขียนไว้ชั่วคราวเป็นเวลา 2 ปี นอกจากในกรณีที่มีโครงการผลิตเยื่อกระดาษของตนเองที่กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาเห็นชอบด้วย
ตะปู	13 สิงหาคม 2514	ระงับการอนุญาตให้ตั้งและขยายโรงงานผลิตตะปู (ยกเว้นโรงงานผลิตตะปูเกลียว ตะปูทองแดง ตะปูตอกซีเมนต์ ไว้ชั่วคราวเป็นเวลา 2 ปี
ทอผ้า	1 ตุลาคม 2514	ระงับการอนุญาตให้ตั้งและขยายโรงงานทอผ้าทุกประเภท (รวมทั้งโรงงานดักผ้าและผ้ากลไม้) ไว้ชั่วคราวเป็นเวลา 2 ปี

ตารางที่ 2.10 (ต่อ)

ประเภทอุตสาหกรรม	วันประกาศ	นโยบายหรือเงื่อนไข
ทอผ้า	22 ธันวาคม 2514 8 มีนาคม 2516	ประกาศขอยกเว้นโรงงานทอผ้าบางประเภท ตามประกาศเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2514 จะอนุญาตให้ตั้งและขยายโรงงานทอผ้าแกกกิจการซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุน เพื่อส่งออก ส่วนโรงงานเดิมที่ไม่ได้รับการส่งเสริมจะขยายได้ไม่เกินร้อยละ 50 ของกำลังผลิตที่มีอยู่
น้ำตาลทรายขาว	17 พฤษภาคม 2514 26 พฤศจิกายน 2517	สนับสนุนโรงงานน้ำตาลทรายขาวที่ยังไม่ไคมาตรฐานให้รวมกันเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพ เมื่อรวมกันแล้วจะต้องมีกำลังผลิตตั้งแต่วันที่ 3,000 ตันขึ้นไป แต่ต้องไม่เกินที่ได้รับอนุญาตไว้ ระงับการอนุญาตให้ตั้งและขยายโรงงานน้ำตาลจนกว่าจะสิ้นสุดฤดูหีบ ปี 2517-
จักรยานยนต์	3 พฤศจิกายน 2514	ระงับการอนุญาตให้ตั้งโรงงานประกอบรถจักรยานยนต์ชนิดใหม่เป็นการชั่วคราวกำหนดเวลา 5 ปี และโรงงานเดิมจะต้องใช้ส่วนประกอบและอุปกรณ์ซึ่งผลิตในประเทศอย่าง

ตารางที่ 2.10 (ต่อ)

ประเภทอุตสาหกรรม	วันประกาศ	นโยบายหรือเงื่อนไข
ไม้ซีกไฟ	17 มกราคม 2515	ระงับการอนุญาตให้ตั้งโรงงานประเภทนี้ไว้ชั่วคราวเป็นเวลา 5 ปี
	19 กรกฎาคม 2517	โรงงานไม้ซีกไฟที่จะตั้งขึ้นใหม่จะต้องเป็นบุคคลหรือนิติบุคคลที่มีวิศวกรต่างดาวและผลิตภัณฑ์จะต้องไปตามมาตรฐานที่กำหนด โรงงานที่จะตั้งขึ้นใหม่จะอยู่ในเขตส่งเสริมการลงทุนส่วนภูมิภาค เขตอุตสาหกรรม ดังเมืองของจังหวัด
ผลิตภัณฑ์จากปอ	25 กุมภาพันธ์ 2515	อนุญาตให้ตั้งหรือขยายโรงงานเฉพาะเพื่อการส่งออกและจะคงไม่ผลิตกระสอบในลักษณะและขนาดใด ๆ
	10 ตุลาคม 2516	ผู้รับอนุญาตจะต้องนำหนังสือคำประกันของธนาคารร้อยละ 25 ของราคาเครื่องจักร เป็นประกันการดำเนินงานตามโครงการที่เสนอไว้ให้เสร็จภายใน 2 ปี นับแต่วันที่ได้รับอนุญาตและจะคงใช้เงินไม่เกินร้อยละ 60 ของเงินทุนทั้งสิ้น (ไม่รวมค่าที่ดิน)

ตารางที่ 2.10 (ต่อ)

ประเภทอุตสาหกรรม	วันที่ประกาศ	นโยบายหรือเงื่อนไข
ประกอบรถยนต์	29 กุมภาพันธ์ 2515 5 พฤศจิกายน 2516	โรงงานใหม่และโรงงานเดิมจะต้องใช้ ส่วนประกอบและอุปกรณ์ซึ่งผลิตในประเทศเป็นมูลค่าอย่างน้อยร้อยละ 25 ของ มูลค่ารวม โครงการลงทุนใหม่จะต้องมี มูลค่าไม่ต่ำกว่า 20 ล้านบาท โรงงานประกอบเฉพาะแอสซีบลี่ จะต้อง ใช้ส่วนประกอบและอุปกรณ์ซึ่งผลิตใน ประเทศเป็นมูลค่าอย่างน้อยร้อยละ 15 ของมูลค่า
ปูนซีเมนต์	13 กันยายน 2515	อนุญาตให้โรงงานซึ่งดำเนินการอยู่แล้ว ขยายกำลังผลิตใดร้อยละ 25 ของกำลัง ผลิตส่วนรวมในปัจจุบันในระหว่าง 5 ปี ข้างหน้า
แห และ อวน	25 กันยายน 2515	โรงงานซึ่งจะอนุญาตให้ตั้งขึ้นใหม่จะต้อง เป็นโรงงานของบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทย
โรงงานสกัดน้ำมันจาก รำข้าว	20 ตุลาคม 2515	ระบับการอนุญาตให้ตั้งและขยายโรงงาน เป็นการชั่วคราว
โรงงานหีบฝ้าย	3 สิงหาคม 2515	ระบับการอนุญาตให้ตั้งและขยายโรงงาน เป็นการชั่วคราว

ตารางที่ 2.10 (ต่อ)

ประเภทอุตสาหกรรม	วันที่ประกาศ	นโยบายหรือเงื่อนไข
+ ปุ๋ยเคมี	27 ตุลาคม 2515	อนุญาตให้ตั้งและขยายโรงงานผลิตปุ๋ยหรือผสมปุ๋ยเฉพาะโครงการซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุน
	14 พฤษภาคม 2517	อนุญาตให้ตั้งและขยายโรงงานโดยไม่ว่าจะได้รับการส่งเสริมหรือไม่
	11 กรกฎาคม 2517	อนุญาตให้ตั้งและขยายโรงงานขนาดใหญ่ที่มีการลงทุนตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป
+ แกว	7 มกราคม 2515	ห้ามตั้งโรงงานผลิตแกวยกเว้นโรงงานขนาดเล็กซึ่งมีกำลังผลิตต่ำกว่าวันละ 5 ตัน
	20 พฤศจิกายน 2517	โรงงานซึ่งอนุญาตให้ตั้งขึ้นใหม่ต้องสามารถผลิตชวดยาได้ มีคนไทยถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของทุนจดทะเบียน และจะไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน
เครื่องปั้นดินเผา	14 กันยายน 2515	ระงับการส่งเสริมการลงทุนเป็นเวลา 2 ปี

ตารางที่ 2.10 (ต่อ)

ประเภทอุตสาหกรรม	วันที่ประกาศ	นโยบายหรือเงื่อนไข
หลอดไฟฟ้าฟลูออเรสเซนต์	31 ตุลาคม 2516	ระงับการอนุญาตตั้งและขยายโรงงานไว้เป็นการชั่วคราว 3 ปี ยกเว้นโครงการซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนแล้ว
น้ำมันมันต์	4 ธันวาคม 2517	โรงงานที่จะอนุญาตให้ตั้งขึ้นใหม่จะต้องอยู่ห่างจากโรงงานเดิมไม่น้อยกว่า 10 กิโลเมตร และต้องมีโครงการจัดหาวัตถุดิบหรือสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกมันต์ให้ได้เพียงพอกับความต้องการของโรงงาน
โรงสีข้าว	5 กันยายน 2518 2 มกราคม 2518	ยกเลิกนโยบายอุตสาหกรรมผลิตน้ำมันมันต์นับลงวันที่ 4 ธันวาคม 2517 อนุญาตให้ตั้งโรงสีข้าวสำเร็จรูปขนาดเล็กที่สามารถแยกแกลบแยกรำได้ และไม่อนุญาตให้ตั้งโรงสีข้าวชนิดบดแกลบเป็นรำขึ้นอีกต่อไป

แหล่งที่มา : กองควบคุมโรงงาน กรมโรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม

2.4 มาตรการส่งเสริมอุตสาหกรรม

(Industrial Promotion)

นโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทยอย่างจริงจังนั้น ถือได้ว่ามีจุดตั้งต้นขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2497 ด้ยการตราพระราชบัญญัติส่งเสริมอุตสาหกรรมขึ้นเป็นฉบับแรก เนื่องจากในขณะนั้นโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ซึ่งดำเนินงานโดยรัฐบาล ไม่มีประสิทธิภาพ และนโยบายของรัฐบาลก็เน้นหนักไปในด้านกิจกรรมขั้นพื้นฐาน (infrastructure) เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น และส่งเสริมการลงทุนของเอกชน พ.ร.บ. พ.ศ. 2497 ได้แบ่งอุตสาหกรรมออกเป็น 3 ประเภทได้แก่¹

1. อุตสาหกรรมที่ถูกจองหรือมีข้อตกลง
2. อุตสาหกรรมที่กำลังส่งเสริม
3. อุตสาหกรรมอื่น ๆ

อุตสาหกรรมประเภทที่ 1 ยังแบ่งได้อีก 2 กลุ่มคือ กลุ่มแรกคือ อุตสาหกรรมที่รัฐบาลจะดำเนินการเอง ได้แก่ การผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ บุหรี่ ทางรถไฟ การต่อเรือ และกิจการการบินพลเรือนภายในประเทศ กลุ่มที่ 2 คือ อุตสาหกรรมที่มีข้อตกลงกับรัฐบาล ได้แก่ อุตสาหกรรมสาธารณูปโภคทุกชนิด การกลั่นน้ำมัน ป่าไม้ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และเบียร์ การธนาคาร และการประกันภัย

อุตสาหกรรมประเภทที่ 2 ประกอบด้วยอุตสาหกรรม 45 แห่ง เช่น เหล็ก น้ำตาล กระจก ซีเมนต์ กระจก กระดาษ เคมีภัณฑ์ อิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ ซึ่งอุตสาหกรรมเหล่านี้จะได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล ทั้งนี้คือ

¹สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. สรุปเกี่ยวกับการลงทุนในประเทศไทย, สำนักพิมพ์สถากริณแบ่งรัฐบาล, กรุงเทพฯ, 2502, หน้า 13-14.

1. รัฐบาลจะไม่โอนกิจการของเอกชนมาเป็นของรัฐ และจะไม่ตั้งอุตสาหกรรมขึ้นใหม่ เพื่อแข่งขันกับอุตสาหกรรมของเอกชนที่ได้รับการส่งเสริม
2. ยกเว้นภาษีนำเข้าสำหรับเครื่องจักร อะไหล่ และอุปกรณ์จำเป็น
3. ยกเว้นการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่น้อยกว่า 2 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี
4. อนุญาตให้ส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ ยกเว้นในกรณีจำเป็นเพื่อความปลอดภัยหรือเศรษฐกิจของประเทศ
5. ยกเว้นหรือลดภาษีนำเข้าสำหรับวัสดุจำเป็นและภาษีส่งออกในระยะเวลาที่เหมาะสม
6. ให้การคุ้มครองอุตสาหกรรมโดยการห้ามนำเข้า ชิ้นอัตรากาสิโนำเข้า ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม
7. อนุญาตให้บริษัทต่างประเทศมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินได้
8. อนุญาตให้นำหรือส่งเงินตราต่างประเทศ ซึ่งเป็นผลกำไร ดอกเบี้ย และเงินปันผลออกนอกประเทศได้
9. อนุญาตให้นำช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการต่างดาวเข้าประเทศ

ผลของการส่งเสริมอุตสาหกรรมในช่วงนี้ Marzouk กล่าวว่า "เป็นการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมต่าง ๆ ส่งเข้าวัตถุดิบเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีผลต่อกูลการชำระเงิน และส่งเสริมให้อุตสาหกรรมต่าง ๆ หันมาใช้เครื่องจักร (capital intensive) เพราะได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องจักร¹

---

¹G.A. Marzouk. Economic Development and Policies : Case study of Thailand, Rotterdam University Press, Rotterdam 1972, P. 196.

ครั้นต่อมาใน พ.ศ. 2502 - 2503 ระหว่างที่กำลังวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 กันอยู่ การลงทุนในส่วนเอกชนก็ไต่แสดงความหมายและความสำคัญที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติปรากฏเด่นชัดขึ้นมา จนทำให้มีการตราพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรมออกมาเมื่อ พ.ศ. 2503 แทน พรบ. พ.ศ. 2497 และใน พ.ศ. 2502 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการและนักลงทุน พรบ. ส่งเสริมฯ พ.ศ. 2503 ให้สิทธิพิเศษในรูปภาษี และไม่ใช่ว่าจะแก่กิจการที่ได้รับการส่งเสริม เช่น การยกเวน หรือลดหย่อนภาษีขาเข้าสำหรับเครื่องจักรและวัตถุดิบ ส่วนสิทธิและประโยชน์อื่น ๆ เหมือนกับ พรบ. ส่งเสริมฯ พ.ศ. 2497 และแบ่งกิจการที่จะได้รับการส่งเสริมออกเป็นหลายกลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม ก. จะได้รับการยกเวนภาษีขาเข้าสำหรับเครื่องจักรและวัตถุดิบ 100 % กลุ่ม ข. จะได้รับการยกเวน 50 % กลุ่ม ค. จะได้รับการยกเวน 33.3 % ใน พ.ศ. 2505 ได้มีการแก้ไข พรบ. พ.ศ. 2503 โดยที่กิจการในกลุ่ม ก และ ข เปลี่ยนไปจนกระทั่ง พ.ศ. 2510 สิทธิและประโยชน์ที่กิจการในกลุ่ม ก และ ข ได้รับก็สิ้นสุดลง กิจการที่ได้รับการส่งเสริมทั้งหมดจะได้รับสิทธิและประโยชน์เช่นเดียวกับกิจการในกลุ่ม ค. ใน พ.ศ. 2512 ได้มีการยกเลิกการให้การลดหย่อนอัตราภาษีขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ 33.3 % เพราะ "การให้สิทธิประโยชน์ดังกล่าวเป็นการส่งเสริมให้กิจการต่าง ๆ ใช่วัตถุดิบจากต่างประเทศ"¹

พ.ศ. 2515 ได้มีประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 227 ยกเลิก พรบ. 2512 กิจการที่ได้รับการยกเวนหรือลดหย่อนภาษีขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ มีเฉพาะกิจการ

¹เรื่องเดียวกัน หน้า 234.

ส่งออกและกิจการในเขตส่งเสริมการลงทุน 11 เขต เท่านั้น สิทธิและประโยชน์ที่ไม่ใช่ภาษียังคงเหมือนเดิม แต่สิทธิและประโยชน์ในรูปภาษีจะเปลี่ยนแปลงไปดังนี้¹

1. งดเว้นการเสียอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับเครื่องจักร หากมีการซื้อเครื่องจักรภายในประเทศ ผู้ผลิตหรือผู้ขายเครื่องจักรนั้น ๆ จะได้รับงดเว้นภาษีการค้า

2. ยกเว้นการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่น้อยกว่า 3 ปี แต่ไม่เกิน 8 ปี รายได้ดังกล่าวรวมถึงรายได้จากการจำหน่ายผลพลอยได้และสินค้าสำเร็จรูปด้วย

3. การให้การคุ้มครองกิจการที่ได้รับการส่งเสริม

ก. ห้ามการนำเข้าผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกับที่ผลิตได้ในประเทศ

ข. การขึ้นอากรขาเข้าสำหรับผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกับที่ผลิตได้ในประเทศ

ค. การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมขาเข้า ผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันที่ผลิตได้ในประเทศแต่ไม่เกิน 50 % ของราคา รวมค่าประกันภัย และค่าขนส่ง โดยให้บังคับไม่เกินคราวละ 1 ปี

4. สิทธิและประโยชน์พิเศษสำหรับกิจการในเขตส่งเสริมการลงทุน

ก. ลดอากรขาเข้าและภาษีการค้าวัตถุดิบไม่เกิน 50 % ของอัตราปกติเป็นเวลาไม่เกิน 5 ปี

ข. ลดภาษีการค้าสำหรับการขายผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลไม่เกิน 90 % เป็นเวลาไม่เกิน 5 ปี

ค. ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล อนุญาตให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปา สองเท่าของเงินที่ใช้ในการประกอบกิจการ

¹สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน . รายงานประจำปี 2518 .

ง. อนุญาตให้หักเงินลงทุนในการติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกใดไม่เกิน 25 % ของเงินลงทุนในการนั้น โดยหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่งหรือหลายปี ทั้งนี้ นอกเหนือจากการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติภายในระยะเวลา 10 ปี

จ. ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิในอัตราร้อยละ 50 เป็นเวลา 5 ปี โดยนับจากวันที่พ้นกำหนดเวลาตามข้อ 2.

5. สิทธิและประโยชน์พิเศษสำหรับกิจการส่งออก

ก. ใ้รับยกเว้นการเสียอากรขาเข้าและภาษีการค้าของวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็น

ข. ใ้รับยกเว้นการเสียอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับของที่นำเข้ามาเพื่อส่งกลับออกไป

ค. ใ้รับยกเว้นการเสียอากรขาออก และภาษีการค้า

ง. หากซื้อวัตถุดิบหรือวัสดุที่ผลิตในประเทศ ผู้ขายหรือผู้ผลิตใ้รับยกเว้นการเสียภาษีการค้า

จ. ให้หักเงินได้พึงประเมินในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล 2 % ของรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจากการส่งออก โดยไม่รวมค่าประกันภัย และค่าขนส่ง

จากประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 227 ได้แบ่งหมวดของกิจการที่ส่งเสริมเป็น 8 หมวด ดังตารางที่ 2.11 และภาคผนวกที่ 1 จะแสดงกิจการที่ใ้รับอนุมัติส่งเสริม พ.ศ. 2518 จากตารางที่ 2.11 จะแสดงให้เห็นว่า หมวดผลิตภัณฑ์หรือผลผลิตจากเกษตร เป็นหมวดหนึ่งใ้รับการส่งเสริมมากที่สุด รองลงมาได้แก่หมวดแร่ โลหะ เซรามิกส์ หมวดเครื่องกลและไฟฟ้า หมวดเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี และหมวดวัสดุก่อสร้าง ซึ่งเป็นไปตามนโยบายการส่งเสริมการลงทุนที่วางไว้ มุ่งที่จะส่งเสริมอุตสาหกรรมส่งออก ซึ่งอุตสาหกรรมของสองหมวดแรกเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้จากการส่งออกให้ประเทศเป็นอย่างมาก ขณะเดียวกันก็ยังส่งเสริมอุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเข้าดังเช่นสามหมวดหลัง

ตารางที่ 2.11 กิจกรรมที่ได้รับอนุมัติส่งเสริม ปี 2518 แยกเป็นประเภทดังนี้

หมวดกิจการ	จำนวนราย	เงินลงทุน (ล้านบาท)	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	
			ไทย	ต่างดาว
ผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลจากเกษตร	20	412.5 (21.2%)	110.6	11.5
แร่ โลหะ เซรามิกส์	7	207.8 (10.6%)	53.1	43.2
เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี	5	177.9 (9.1%)	33.5	7.5
เครื่องกลและไฟฟ้า	6	71.7 (3.7%)	24.8	12.3
วัสดุอุปกรณ์	4	39.6 (2.0%)	12.4	0.6
สิ่งทอ	1	29.0 (1.5%)	—*	—*
บริการและกิจการอื่น ๆ	20	525.7 (27%)	171.4	3.9
ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ	20	485.8 (24.9%)	89.8	15.7
รวม	83	1,950.0 (100%)	495.6	94.7

* ขยายกิจการไม่ได้เพิ่มทุนจดทะเบียน

แหล่งที่มา : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน "รายงานประจำปี 2518"

2.5 นโยบายทางการเงินเชื่อ (Credit Policy)

เพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม รัฐบาลจึงให้ความช่วยเหลือทางการเงินเชื่อแก่อุตสาหกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ นโยบายทางการเงินเชื่อแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การให้ความช่วยเหลือทางการเงินกู้ โดยมีบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีชื่อย่อว่า IFCT (Industrial Finance Corporation of Thailand) และ สำนักงานธนกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม มีชื่อย่อว่า SIFO (Small Industrial Finance Office) เป็นผู้ดำเนินงาน และการให้ความช่วยเหลือทางการเงินส่วนตัว โดยธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินงาน

2.5.1 บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (IFCT)¹

บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2502 เป็นสถาบันเงินทุนที่ให้ความช่วยเหลือแก่การลงทุนภาคเอกชน โดยการให้กู้เงินทั้งระยะยาว และระยะปานกลาง เสียดอกเบี้ยในอัตราต่ำ แหล่งที่มาของเงินทุนของบริษัทฯ ได้มาจากภายในและภายนอกประเทศ โดยมีรัฐบาลเป็นประกัน แหล่งที่มาของเงินกู้ของบริษัทฯ ได้แก่

1. สถาบันสินเชื่อเพื่อการบูรณะแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน 120 ล้านบาท กำหนดระยะเวลาใช้คืน 30 ปี
2. ธนาคารพัฒนาเอเชีย 400 ล้านบาท กำหนดใช้คืน 15 ปี
3. ออกหุ้นกู้ให้แก่ธนาคารต่าง ๆ และบริษัทเงินทุนอื่น ๆ

¹บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. รายงานประจำปี 2518.

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519) ได้กำหนดให้บรรษัทฯ มีนโยบายที่จะให้เงินเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกอุตสาหกรรมทดแทนสินค้าเข้า และอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มมาก ได้แก่ อุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบที่ผลิตในประเทศ และใช้แรงงานภายในประเทศในอัตราส่วนที่สูง ตลอดจนส่งเสริมอุตสาหกรรมในเขตภูมิภาคหรือขยายฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมให้ออกไปจากเขตเมืองหลวง ประมาณว่าในระยะ 5 ปีของแผนพัฒนา ฉบับที่ 3 บรรษัทฯ จะให้เงินกู้และเงินลงทุนทั้งสิ้น 1,700 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 340 ล้านบาท

ในช่วงระยะ 4 ปีแรกของแผนพัฒนา(พ.ศ. 2515-2518) บรรษัทฯ ได้ใหญ่ไป 140 โครงการ เป็นเงิน 2,078 ล้านบาท และอนุมัติในการรวมลงทุน 7 ราย 25 ล้านบาท รวมทั้งสิ้น 2,103 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 526 ล้านบาท ซึ่งมากกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ 55 % และมีแนวโน้มจะสูงขึ้นตลอดเวลา โดยเฉพาะปี 2517 และ 2518 ได้ใหญ่และรวมลงทุน 739 และ 793 ล้านบาท ซึ่งมากกว่าเป้าหมาย 117 และ 133 % ตามลำดับ จากตารางที่ 2.13 และ 2.14 จะเห็นว่า บรรษัทฯ ได้อนุมัติเงินกู้แก่อุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภคมากที่สุด รองลงมาได้แก่ อุตสาหกรรมสินค้าชั้นกลาง อุตสาหกรรมสินค้าประเภททุน และอุตสาหกรรมอื่น ๆ ในปี 2517 ส่วนในปี 2518 อุตสาหกรรมที่ได้รับอนุมัติเงินกู้เหมือนกับในปี 2517 ยกเว้นอุตสาหกรรมอื่น ๆ ได้รับอนุมัติเงินกู้มากกว่าอุตสาหกรรมสินค้าประเภททุน ในตารางที่ 2.15 เป็นประเภทของอุตสาหกรรมที่บรรษัทได้ใหญ่ตั้งแต่เริ่มกิจการ อุตสาหกรรมที่ได้รับอนุมัติเงินกู้มากที่สุดคือ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ จำนวนเงินกู้ 2,029 ล้านบาท คิดเป็น 85.6 % ของจำนวนเงินกู้ทั้งหมด รองลงมาได้แก่ การเก็บรักษาและถาวรคมนาคม บริการ จำนวนเงินกู้ 138 และ 117 ล้านบาท คิดเป็น 5.85 % และ 4.96 % ตามลำดับ

2.5.2 สำนักงานธนกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม (SIFO)¹

สำนักงานธนกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม ได้ตั้งขึ้นเมื่อ 2506 มีวัตถุประสงค์ในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดย่อม และผู้ได้รับสัมปทานการไฟฟ้าขนาดเล็ก โดยเสียดอกเบี้ยในอัตราค่า แหล่งที่มาของเงินสำหรับให้กู้ได้มาจากงบประมาณที่รัฐบาลตั้งให้เป็นรายปี เงินสมทบของธนาคารกรุงไทยจำกัด ดอกเบี้ยเงินฝากที่สำนักงานธนกิจฯ ได้รับจากธนาคารกรุงไทยจำกัด และค่าวิเคราะห์โครงการขอกู้เงินตั้งแต่ปี 2512 ได้มีข้อตกลงระหว่างกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และธนาคารกรุงไทย จำกัด ว่า ธนาคารจะออกเงินสมทบเป็น 3 เท่าของเงินฝากของสำนักงานธนกิจฯ แต่อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารจ่ายให้ 3 % ของยอดเงินฝาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹สำนักงานธนกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม, รายงานประจำปี 2518.

ตารางที่ 2.12 อุตสาหกรรมที่ได้รับอนุมัติเงินกู้จากบริษัท จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม
จำนวนเงินบาท และเงินตราต่างประเทศ พ.ศ. 2517

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวน โครงการ	เงินกู้ที่อนุมัติ (พันบาท)		
		จำนวน เงินรวม	จำนวน เงินบาท	จำนวนเงิน ต่างประเทศ
1. อุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค				
อาหาร	13	167,540	37,047	130,493
เส้นใยปั่น ทอ	6	164,301	43,938	120,363
เฟอร์นิเจอร์และเครื่องตกแต่ง	2	18,728	3,553	15,175
2. อุตสาหกรรมสินค้าขั้นกลาง				
ไม้	1	14,000	14,000	—
เคมีและผลิตภัณฑ์เคมี	2	96,080	92,980	3,100
ผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปิโตรเลียม	1	69,171	49,730	19,441
ผลิตภัณฑ์สินแร่โลหะ	4	4,500	3,375	1,125
แก๊ส	1	14,998	3,669	11,329
3. อุตสาหกรรมสินค้าประเภททุน				
ผลิตภัณฑ์โลหะ	3	76,874	—	76,874
เครื่องจักรและอุปกรณ์ไฟฟ้า	2	28,862	25,000	3,862
อุปกรณ์การขนส่ง	3	22,058	2,584	19,474

ตารางที่ 2.12 (ต่อ)

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวน โครงการ	เงินกู้ที่อนุมัติ (พันบาท)		
		จำนวน เงินรวม	จำนวน เงินบาท	จำนวนเงิน ต่างประเทศ
4. อุตสาหกรรมอื่น ๆ				
บริการ	2	31,715	26,349	5,366
การประมง	1	2,000	2,000	-
ผลิตภัณฑ์หัตถกรรม	1	3,847	3,847	-
การขนส่ง	1	24,540	-	24,840

	จำนวนโครงการ	จำนวนเงิน(พันบาท)	%
อุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค	21	350,569	47.42
อุตสาหกรรมสินค้าชั้นกลาง	9	198,749	26.89
อุตสาหกรรมสินค้าประเภททุน	8	127,794	17.29
อุตสาหกรรมอื่น ๆ	5	62,102	8.40
	<u>43</u>	<u>739,214</u>	<u>100.00</u>

แหล่งที่มา : รายงานประจำปี 2517 ของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 2.13 อุตสาหกรรมที่ได้รับอนุมัติเงินกู้จากบริษัท จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม
จำนวนเงินบาท และเงินตราต่างประเทศ พ.ศ. 2518

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวน โครงการ	เงินกู้ที่อนุมัติ (พันบาท)		
		จำนวน เงินรวม	จำนวน เงินบาท	จำนวนเงิน ต่างประเทศ
1. อุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค				
อาหาร	9	101,661	26,758	74,903
การประมง	1	10,000	4,869	5,131
เส้นใย ปั่น ทอ	7	103,628	58,453	45,175
โรงพิมพ์และการพิมพ์ต่าง ๆ	1	14,000	2,531	11,469
เฟอร์นิเจอร์และเครื่องตกแต่ง	1	3,417	825	2,592
ยาสูบ	1	5,517	3,753	1,764
ชีส	1	14,630	1,930	12,700
2. อุตสาหกรรมสินค้าขั้นกลาง				
ไม้	5	14,296	10,045	4,251
กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	1	8,176	1,331	6,845
ยางและผลิตภัณฑ์ยาง	1	1,200	1,200	-
เคมีและผลิตภัณฑ์เคมี	5	98,460	13,833	84,627
ผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปิโตรเลียม	2	7,644	2,492	5,152
ผลิตภัณฑ์สินแร่โลหะ	7	151,612	45,855	105,757

ตารางที่ 2.13 (ต่อ)

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนโครงการ	เงินกู้ที่อนุมัติ (ล้านบาท)		
		จำนวนเงินรวม	จำนวนเงินบาท	จำนวนเงินต่างประเทศ
3. อุตสาหกรรมสินค้าประเภททุน				
ผลิตภัณฑ์โลหะ	3	51,000	5,867	45,133
เครื่องจักรและอุปกรณ์ไฟฟ้า	2	51,574	22,338	29,236
อุปกรณ์การขนส่ง	1	10,000	-	10,000
4. อุตสาหกรรมอื่น ๆ				
การเก็บรักษาและการคมนาคม	4	122,036	1,748	120,288
บริการ	3	24,500	15,500	9,000
รวม	55	793,351	219,328	574,023

	จำนวนโครงการ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	%
อุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค	21	252,853	31.87
อุตสาหกรรมสินค้าขั้นกลาง	21	281,388	35.47
อุตสาหกรรมสินค้าประเภททุน	6	112,574	14.19
อุตสาหกรรมอื่น ๆ	7	146,536	18.47
	<u>55</u>	<u>793,351</u>	<u>100.00</u>

ที่มา : รายงานประจำปี 2518 ของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 2.14 อุตสาหกรรมที่บริษัทได้ใหญ่ตั้งแต่เริ่มกิจการ

	2503 - 2518		
	จำนวน บัญชี	เงินกู้ที่ทำสัญญาแล้ว (ล้านบาท)	เงินกู้ %
เกษตรกรรม	1	5.845	0.25
เหมืองแร่โลหะ	6	9.820	0.41
ซุกคิน หิน ททราย	3	19.688	0.83
อาหาร	35	372.026	15.69
ยาสูบ	7	19.107	0.81
เสนาโย ปั่น ทอ	30	322.569	13.60
เฟอร์นิเจอร์และเครื่องตกแต่ง ไม้	4 12	25.939 54.780	1.09 2.31
กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	9	72.765	3.07
โรงพิมพ์และการพิมพ์ต่าง ๆ	2	19.172	0.81
ยางและผลิตภัณฑ์ยาง	4	8.845	0.37
เคมีและผลิตภัณฑ์เคมี	20	291.590	12.30
ผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปิโตรเลียมและถ่านหิน	3	12.798	0.54
ผลิตภัณฑ์สีนแร่โลหะ	22	369.740	15.59
ซีเมนต์	2	42.000	1.77
เหล็กหล่อ	1	3.007	0.13
ผลิตภัณฑ์แปรรูปเหล็กและโลหะอื่น ๆ	3	60.726	2.56
ผลิตภัณฑ์โลหะ	13	148.085	6.25
เครื่องจักรกล	4	9.694	0.41
เครื่องจักรและอุปกรณ์ไฟฟ้า	11	110.051	4.64

ตารางที่ 2.14 (ต่อ)

	2503 - 2518		
	จำนวน บัญชี	เงินกู้ที่ทำสัญญาแล้ว (ล้านบาท)	เงินกู้ %
อุปกรณ์การขนส่ง	4	55.957	2.3
ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ	5	30.891	1.30
ก่อสร้าง	2	7.880	0.33
แก๊ส	1	14.578	0.62
การเก็บรักษาและการคมนาคม	12	138.798	5.85
การประมง	2	27.192	1.15
บริการ	12	117.636	4.96
รวม	<u>230</u>	<u>2,371.179</u>	<u>100.00</u>
เกษตรกรรม	1	5.845	0.25
เหมืองแร่	9	29.508	1.24
อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์	191	2,029.742	85.60
ก่อสร้าง	2	7.880	0.33
แก๊ส	1	14.578	0.62
การเก็บรักษาและการคมนาคม	12	138.798	5.85
การประมง	2	27.192	1.15
บริการ	12	117.636	4.96
รวม	<u>230</u>	<u>2,371.179</u>	<u>100.00</u>

ที่มา : รายงานประจำปี 2518 ของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 2.15 ยอดเงินที่สำนักงานธนกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อมอนุมัติใหญ่แยกตามชนิด
อุตสาหกรรมตั้งแต่เริ่มเปิดกิจการจนถึงสิ้นปีงบประมาณ 2518

(หน่วย : พันบาท)

อุตสาหกรรม	ตั้งแต่เริ่มกิจการ จนถึงสิ้นปี 2517		ปี 2518		รวม	
	ราย	จำนวน เงิน	ราย	จำนวน เงิน	ราย	จำนวน เงิน
1. อุตสาหกรรมโลหะ	185	51,932.5	16	5,430	201	57,362
ก. ประเภทผลิตภัณฑ์โลหะ	53	19,041	8	3,000	61	22,041
ข. อุตสาหกรรมบริษัท	91	22,053.5	4	1,350	95	23,403.5
ค. ประเภทเครื่องจักร	26	8,481	2	800	28	9,281
ง. อุตสาหกรรมหัตถกรรม	15	2,357	2	280	17	2,637
2. อุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้าง	154	38,720	10	4,250	164	42,970
3. อุตสาหกรรมเส้นใยและสิ่งทอ	89	27,296	7*	3,815	86	3,111
4. อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	14	3,944	-	-	14	3,944
5. อุตสาหกรรมเครื่องเคลือบดินเผา	18	3,290	2	850	20	6,140
6. อุตสาหกรรมอาหาร	83	23,725	4*	2,270	87	26,425
7. อุตสาหกรรมอาหารสัตว์	63	18,308	11*	3,300	74	21,608
8. อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์	11	2,032	1*	130	12	2,162
9. อุตสาหกรรมหัตถกรรม	45	7,630	3*	1,430	48	9,066
10. อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง	21	8,372.5	3	1,000	24	9,372.5
11. อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากไม้	11	2,335	2	700	13	3,035

ตารางที่ 2.15 (ต่อ)

(หน่วย : พันบาท)

อุตสาหกรรม	ตั้งแต่เริ่มกิจการ จนถึงสิ้นปี 2517		ปี 2518		รวม	
	ราย	จำนวน เงิน	ราย	จำนวน เงิน	ราย	จำนวน เงิน
12. อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติก	14	4,340	1	150	15	4,490
13. อุตสาหกรรมท่อเรือและท่อตัว ถังรถยนต์	16	3,419	2	1,600	18	7,019
14. อุตสาหกรรมประเภทอื่น ๆ	27	7,922	11	3,570	38	11,492
รวม	751	207,266	73	28,925	824	236,191

*อนุมัติใหญ่ถูกเติม 1 ราย ในปี 2518 ใหญ่ถูกเติม 6 ราย

แหล่งที่มา : รายงานประจำปี 2518 ของสำนักงานสถิติอุตสาหกรรมขนาดย่อม

จากตารางที่ 2.16 ประเภทของอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุมัติเงินกู้จากสำนักงานธนกิจฯ มากที่สุดได้แก่ อุตสาหกรรมโลหะ จำนวนเงินกู้ 57 ล้านบาท รองลงมาได้แก่อุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้าง อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมเส้นใยและสิ่งทอ และอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ จำนวนเงินกู้ 42, 26, 3 และ 2.1 ล้านบาทตามลำดับ (พิจารณาจากจำนวนรายที่อนุมัติ) ถึงแม้ว่าจำนวนอนุมัติใหญ่จากสำนักงานธนกิจฯ จะน้อย แต่ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่กระตุ้นการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดย่อมประเภทต่าง ๆ

2.5.3 ธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรการให้ความช่วยเหลือทางด้านการรับช่วงซื้อลด (discount facilities) เริ่มตั้งแต่ปี 2506 เป็นการให้ความช่วยเหลือกิจการอุตสาหกรรมสำหรับซื้อวัตถุดิบที่ใช้ในอุตสาหกรรม ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับช่วงซื้อลดตัวสัญญาใช้เงิน โดยคิดอัตรารับช่วงซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินจาก 5 % ภายใน 120 วัน ตัวสัญญาใช้เงินจะต้องมีมูลค่าอย่างต่ำ 30,000 บาท ในช่วงปี 2507 - 2512 ขยายขอบเขตการรับช่วงซื้อลดสำหรับกิจการขายผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เพื่อให้อุตสาหกรรมมีทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นโดยเสียอัตราดอกเบี้ยต่ำ ในช่วงนี้ปี 2509 อัตรารับช่วงซื้อลดเพิ่มเป็น 7 % ปี 2512 มีนโยบายรับช่วงซื้อลดเฉพาะอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบในประเทศ อัตรารับช่วงซื้อลด 5 % จนกระทั่งปี 2517 ได้มีการวางระเบียบใหม่ จะรับช่วงซื้อลดเฉพาะกิจการที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่อง (backward and forward linkages) ส่วนการรับช่วงซื้อลดสำหรับกิจการส่งออกเริ่มตั้งแต่ปี 2499 อัตรารับช่วงซื้อลด 7 % เฉพาะกิจการส่งออกขาวในปี 2502 อัตรารับช่วงซื้อลดเป็น 5 % ภายใน 90 วัน ปี 2503 จะให้สินเชื่อแก่กิจการส่งออกสินค้าอื่น ๆ ด้วย ปี 2514 ระยะเวลาใช้คืนเป็น 180 วัน และให้สินเชื่อประมาณ 70 - 90 % ของมูลค่าส่งออก

2.6 การส่งเสริมการส่งออก

จากนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมที่กล่าวถึงในหัวข้อ 2.4 จะเห็นว่ามีนโยบายส่งเสริมการส่งออก ขณะเดียวกันนโยบายส่งเสริมการทดแทนสินค้าเข้าเริ่มลดความสำคัญลง เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมการส่งออก รัฐบาลจึงกำหนดมาตรการที่จะปลดเปลื้องภาระภาษีอากรของอุตสาหกรรมส่งออกเพื่อให้สินค้าที่ผลิตในประเทศมีต้นทุนต่ำลง ซึ่งจะช่วยให้สามารถขายแข่งกับสินค้าต่างประเทศได้ดีขึ้น เนื่องจากการผลิตในประเทศมีต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูง เหตุหนึ่งเนื่องมาจากภาระภาษีอากรซึ่งทำให้ต้องซื้อวัตถุดิบและวัสดุต่าง ๆ ในราคาที่สูงกว่าที่ควร ดังนั้นเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2514 กระทรวงการคลังได้ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ที่จะจ่ายเงินชดเชยค่าภาษีอากรใหญ่ส่งสินค้าไปจำหน่ายต่างประเทศ ก่อนปี 2514 รัฐบาลก็มีมาตรการส่งเสริมการส่งออก เช่น การยกเว้นภาษีสรรพสามิตแก่ปูนซีเมนต์ส่งออก การยกเว้นอากรขาเข้า และภาษีการค้ายของปัจจัยการผลิตที่ส่งเข้าเจ็ดในแปดส่วน ในกรณีที่มีการส่งออกสินค้าที่ใช้ปัจจัยการผลิตขึ้นภายใน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่มีการส่งเข้าปัจจัยการผลิต ในปี 2518 มีการคืนเงินอากรขาเข้า 100 % สำหรับปัจจัยการผลิตที่ส่งเข้ามาใช้ในการผลิตสินค้าส่งออก

เงินค่าชดเชยภาษีอากรที่ประกาศในปี 2514 จะจ่ายให้แก่ผู้ส่งออกโดยวิธีออก "บัตรภาษี" ใหญ่ส่งออกไปใช้เครดิตภาษีอากรที่จะต้องเสียต่อไปแทนการจ่ายเป็นเงินสด หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาการจ่ายเงินชดเชยภาษีอากร คือ จ่ายเงินชดเชยค่าภาษีอากรที่มีอยู่ในต้นทุนการผลิตสินค้าทุกชนิดที่ผลิตในราชอาณาจักร และส่งออกนอกราชอาณาจักร แต่ไม่รวมถึง

- ก. แร่ และสินแร่ ไม่ว่าจะผ่านการถลุงแล้วหรือไม่
- ข. สินค้าที่ต้องเสียภาษีอากรเมื่อส่งออกซึ่งอาจใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อลดหรือยกเว้นภาษีอากรได้อยู่แล้ว

ค่าภาษีอากรที่จะพิจารณาจ่ายเงินชดเชยให้ ไคแก่ ภาษีที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บ ภาษีอากรที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดเก็บ ภาษีการค้าอากรขาเข้า ภาษีอากรอย่างอื่น และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่มีอยู่ในมูลค่าของวัสดุอุปกรณ์ อะไหล่ เครื่องจักร เชื้อเพลิง และพลังงานอย่างอื่นที่ใช้ในการผลิตสินค้า แต่ไม่รวมถึงภาษีเงินได้ ค่าภาคหลวง หรือค่าภาระอย่างอื่นที่เรียกเก็บจากทรัพยากรธรรมชาติ และภาษีอากรที่อาจขอลดได้ตามกฎหมาย จากตารางที่ 2.17 เป็นอัตราเงินชดเชยของสินค้าออกในปี 2516 ซึ่งประกาศ ณ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง มี 2 อัตรา ไคแก่ อัตราเต็มจำนวนหมายถึงอัตราที่ผู้ส่งออกไม่ได้อาศัยสิทธิคืนภาษีอากรวัตถุดิบนำเข้าจากต่างประเทศทางกรมศุลกากร กรมสรรพากร และกรมสรรพสามิต ส่วนอัตราปกติ หมายถึงอัตราที่ผู้ส่งออกใช้สิทธิคืนหรือลดเว้นภาษีอากรวัตถุดิบที่นำเข้าจากต่างประเทศทางกรมศุลกากร กรมสรรพากร และกรมสรรพสามิต ตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 329 จากตารางที่ 2.17 แสดงจำนวนเงินชดเชยที่ไคจ่ายสำหรับสินค้าส่งออกในปี 2516, 2517, 2518 เป็นจำนวนเงิน 37.53, 45.82, 37.33 ล้านบาทตามลำดับ เป็นอัตราที่เพิ่มสูงมาจาก 2.79 ล้านบาท ในปี 2515 ซึ่งจ่ายเงินชดเชยสำหรับปูนซีเมนต์และสิ่งทดแทนนั้น (ไม่ไคแสดงไว้ในตารางที่ 2.18) การที่จ่ายวงเงินจ่ายชดเชยในปี 2515 ต่ำกว่าอื่น ๆ เหตุหนึ่งเป็นเพราะว่า พ.ร.บ. ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ประกาศใช้ในปี 2515 เน้นนโยบายส่งออกและมาตรการจ่ายเงินชดเชยสำหรับผู้ส่งออก มีผลจูงใจให้มีการส่งออกเพิ่มขึ้นในปีต่อ ๆ มา เพราะการจ่ายเงินชดเชยก็ การยกเว้นภาษีอากรก็ มีผลช่วยลดต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นเพราะภาระภาษีอากร ทำให้สามารถแข่งขันกับผู้ส่งออกประเทศอื่น ๆ ได้ เนื่องจากมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมส่งออกสูงขึ้น เป็นสิ่งจูงใจให้มีการส่งออกเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 2.16 อัตราเงินรถขายของสินค้าออกในปี 2518

(บาท : หน่วย)

สินค้า	หน่วย	เต็มจำนวน ¹	ปกติ ²
1. ไม้คั่นแผนเรียบ	คั่น	75.28	75.28
2. ไยมะพร้าวที่เกลียว	คั่น	74.86	65.50
3. คอนกรีตผสมเสร็จชนิดแห้ง	คั่น	18.08	18.08
4. ถ่านไฟฉาย	1000 ก้อน	77.14	5.83
5. ผลิตภัณฑ์เหล็ก	คั่น	170.81	56.73
6. กระจกแผนเรียบ	คั่น	163.54	108.60
7. โซเดียมลอริลซัลเฟตชนิดผง	คั่น	3,442.84	200.10
8. คานสะพานคอนกรีตอัดแรง	คั่น	72.48	22.53
9. แฉกยิปซัม	คั่น	152.04	6.08
10. กระจกเวนตาที่เจียรนัยแล้ว	โหลคู่	9.49	0.16
11. ผลิตภัณฑ์เหล็กหล่อ	คั่น	147.47	126.70
12. เครื่องโทรศัพท์	100 เครื่อง	3,258.0	34.40
13. อลูมิเนียมแผ่นกลมที่จัดเตรียมไว้เพื่อทำหลอด	คั่น	553.05	189.90
14. โมโนโซเดียมกลูตาเมต	คั่น	571.20	374.30
15. กลูตามิกแอซิก	คั่น	449.13	353.90
16. น้ำมันขาวโพลกที่ทำให้บริสุทธิ์แล้ว	คั่น	1,379.42	31.20
17. ผลิตภัณฑ์อลูมิเนียม	คั่น	356.45	122.50
18. ยางแบบวัลแคนไนซ์ที่ทำเป็นเส้น	คั่น	415.15	240.17

ตารางที่ 2.16 (ต่อ)

(บาท : หน่วย)

สินค้า	หน่วย	เต็มจำนวน	ปกติ
19. สายโทรศัพท์	คัน	5,373.67	124.32
20. ตู้เย็น	ตู้	346.3	46.0
21. เครื่องสูบน้ำชนิดเคลื่อนที่	กก.	0.5516	0.2472
22. ผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์-แอริลซ์ไฟเนค	คัน	354.21	33.66
23. ยางรถยนต์	กก.	0.80	0.09
24. กระเบื้องยางปูพื้น	กก.	0.94	-
25. กระสอบและผลิตภัณฑ์กระสอบป่าน	คัน	70.46	23.76
26. ขาวสาลี	คัน	16.6	16.6
27. กระถุนพลาสติก	100 กก.	407.96	17.47
28. ขวดนมพลาสติก	100 ขวด	41.99	5.41
29. บุหรี่ซิการ์	หีบ	129.31	3.21
30. ถุงเท้าในลอนชาย	โหลคู่	3.14	0.69
31. ส่วนประกอบตู้เย็นครบชุดสมบูรณ์	ตู้	346.3	46.0
32. ผลิตภัณฑ์นม	หีบ/40 กระป๋อง	11.31	2.11
33. เนยสด	หีบ/48 กอน	12.03	0.66
34. โซ่จักรยานและจักรยานยนต์	คัน	678.65	111.0
35. ท่อและส่วนประกอบของท่อ	คัน	378.8	123.6
36. โปลิไวนิลคลอไรด์			
36. กระจกใสเนื้อเยื่อ	คัน	203.78	72.12
37. ยางรถยนต์	กก.	1.11	0.06

ตารางที่ 2.16 (ต่อ)

(บาท : หน่วย)

สินค้า	หน่วย	เต็มจำนวน	ปกติ
38. ค่ายเย็บผ้า	ก.ณ.	1.05	0.28
39. ไซค์อู่พรถยนต์	100 ตัว	1,104.74	56.64
40. ซองทำควยโปลิเอทิลีน	ก.ณ.	4.75	0.11
41. คี.โอ.พี.	ตัน	1,453.75	37.92
42. ยางรถจักรยาน	ก.ณ.	0.62	0.05
43. ส่วนสูญเสียในการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป	ก.ณ.	2.42	-
44. สายยางยืดทำควยใยประดิษฐ์	ก.ณ.	2.24	0.20
45. ยางเส้นเล็กหุ้มควยสิ่งทอ	ก.ณ.	0.52	0.20
46. บะหมี่สำเร็จรูป	ตัน	1,219.0	95.60
47. ถุงมืออุตสาหกรรมเย็บควยหนังปนผ้า	โหลคู่	6.34	0.06
48. กระเบื้องชนิดเคลือบ	ตัน	298.9	51.35
49. รองเท้าผ้าใบพื้นยางผูกเชือกสำหรับผู้ใหญ่	1000 คู่	449.9	17.32
50. กระจกแผ่นชนิดไม่มีสี	ตัน	205.0	52.77
51. กระจกแผ่นชนิดสี	ตัน	237.4	65.93
52. พลาสติกฉนวน	ตัน	1,894.35	108.21
53. แถบกาวทำควยพลาสติก	ตัน	12,864.5	564.4

1 กรณีที่ยูส่งออกไม่ได้ใช้สิทธิคืนภาษีอากรวัตถุดิบนำเข้าจากต่างประเทศทาง
กรมศุลกากร กรมสรรพากร และกรมสรรพสามิต

2 กรณีที่ยูส่งออกใช้สิทธิคืนหรือคงเว้นภาษีอากรวัตถุดิบที่นำเข้าจากต่างประเทศ
ทางกรมศุลกากร กรมสรรพากร และกรมสรรพสามิต

ตารางที่ 2.17 ปริมาณ มูลค่า และจำนวนเงินชดเชยที่ใช้จ่ายสำหรับสินค้าส่งออกในรอบปี 2516, 2517 และ 2518

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการสินค้า	2516			2517			2518		
	ปริมาณ	มูลค่า (F.O.B.)	เงินชดเชย	ปริมาณ	มูลค่า (F.O.B.)	เงินชดเชย	ปริมาณ	มูลค่า (F.O.B.)	เงินชดเชย
หินซีเมนต์ (ตัน)	1.056	333.260	10.505	0.692	389.681	7.049	0.655	494.781	6.237
สิ่งทอ (ตัน)	.012	430.345	11.159	0.016	1,051.781	16.861	0.005	329.399	5.569
เครื่องสุขภัณฑ์ (ตัน)	—	2.631	111.885	—	4.720	0.166	0.001	5.523	0.261
ผลิตภัณฑ์หีบ (หีบ)	0.217	33.539	1.212	0.223	31.945	3.782	0.102	21.259	1.712
อาหารกระป๋อง (หีบ)	0.932	60.457	1.978	0.443	169.829	3.056	1.454	176.064	2.973
ยางรถยนต์ (ตัน)	0.001	13.401	0.549	—	8.642	0.392	—	19.165	0.771
กระเบื้องยางปูพื้น (ตัน)	0.001	2.576	0.048	—	1.141	0.008	—	—	—
ระสอบ้าน (ตัน)	0.056	410.764	6.162	0.070	565.186	8.038	0.065	566.120	7.438
ผลิตภัณฑ์เหล็ก (ตัน)	0.017	42.371	3.282	—	—	—	—	—	—
สะพานคอนกรีตอัดแรง (ตัน)	0.002	2.308	0.040	—	—	—	—	—	—
คอนกรีตผสม (ตัน)	0.003	1.308	0.067	—	—	—	—	—	—
ไม้อัดแผ่นเรียบ (ตัน)	0.012	24.598	1.138	0.010	29.905	0.945	0.004	12.792	0.407
ระจกแผ่นเรียบ (ตัน)	0.009	18.971	0.985	0.001	4.058	0.199	—	1.198	0.035
ไมโบริโซเคียมกลูตาเมต (ตัน)	—	0.291	0.008	0.001	32.049	0.527	0.002	62.573	1.103

ตารางที่ 2.17 (ต่อ)

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการสินค้า	2516			2517			2518		
	ปริมาณ	มูลค่า (F.O.B.)	เงินชดเชย	ปริมาณ	มูลค่า (F.O.B.)	เงินชดเชย	ปริมาณ	มูลค่า (F.O.B.)	เงินชดเชย
พิกัดเหล็กหล่อ (ตัน)	-	4.962	0.042	-	6.142	0.069	0.719	10.015	0.077
วงแหวนเหล็กในซันนิค									
ปืนสั้น (ตัน)	-	3.317	0.036	-	4.021	0.037	-	12.040	0.070
มะพร้าวที่เกลือ (ตัน)	0.002	8.170	0.163	0.004	14.673	0.261	0.001	6.321	0.103
พิกัดเตทานไฟฉาย (กอน)	1.714	1.327	0.012	-	-	-			
ปืนไม่ปาเก้ (ตัน)	-	1.016	0.027	0.001	3.457	0.099	-	1.091	0.013
เครื่องใช้ทำกายไม้สัก (ตัน)				0.002	65.841	0.664	-	16.293	0.210
ปูพื้นลามิเนต (ตัน)				0.002	13.941	0.377	0.005	38.614	0.742
เคี่ยมลอร์ริลซัลเฟต (ตัน)				-	14.525	0.859	-	4.522	0.309
ลูมิเนี่ยมแผ่นกลม (ตัน)				-	4.301	0.096	0.340	7.371	0.153
าสติก (แผ่น)				0.001	23.534	0.163	0.001	24.765	0.125
ยีน (ตู้)				-	0.305	0.158	0.005	12.884	1.497
รีซิกการ (หีบ)				0.010	9.409	1.067	0.002	2.163	0.321

ตารางที่ 2.17 (ต่อ)

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการสินค้า	2516			2617			2518		
	ปริมาณ	มูลค่า (F.O.B.)	เงินชดเชย	ปริมาณ	มูลค่า (F.O.B.)	เงินชดเชย	ปริมาณ	มูลค่า (F.O.B.)	เงินชดเชย
ข้าวสาลี แป้งสาลี(ตัน)				0.147	99.402	0.490	0.021	43.513	0.177
กากข้าวลุมิเนียม (ตัน)				—	4.397	0.029	0.001	28.735	0.228
เท้านลอนผู้ชาย(โหล)				0.023	1.155	0.068	0.023	1.093	0.072
อะคมพลาสติก (ตัน)				—	6.583	0.047	—	6.370	0.041
สำหรับบรรจุแก๊ส (ตัน)				0.005	43.811	0.310	0.002	21.651	0.101
โอ.พี. (ตัน)							0.001	20.603	0.039
มือเย็บคิ้วหนังป่นผ้า (โหล)							0.037	3.390	0.222
อะเบื่องกระดาม (ตัน)							0.011	26.445	0.975
อะคามเนื้อเยื่อ (ตัน)							0.004	49.802	0.205
อะจกแว่นตาที่เจียรนัยแล้ว (โหล)							0.024	1.655	0.208
เยโทรคัพท์ (ตัน)							—	29.122	2.065
งทำค้ายโปดีเอทิสัน(ตัน)							—	6.761	0.672

ตารางที่ 2.17 (ต่อ)

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการสินค้า	2516			2517			2518		
	ปริมาณ	มูลค่า (F.O.B.)	เงินชดเชย	ปริมาณ	มูลค่า (F.O.B.)	เงินชดเชย	ปริมาณ	มูลค่า (F.O.B.)	เงินชดเชย
วางรถจักรยาน (คัน)							-	3.421	0.158
ขายเย็บผ้า (คัน)							-	20.880	0.133
เสื้อผ้าสำเร็จรูป (คัน)							-	76.448	1.614
วางเครื่องบิน (คัน)							-	12.024	0.201
ขายยางยืด (คัน)							-	0.259	0.001
รวม		1,395.611	37.527		2,604.436	45.816		2,177.728	37.329

แหล่งที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย